

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ГІМНАЗІЯ №4
М.САМБОРА САМБІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»**

**Звіт про результати
дослідження якості освітнього середовища як виховного
простору 07 квітня 2025 року**

*Звіт підготувала робоча група у складі:
Лесі КНАП – заступник директора з НВР,
Ірини КОПЕСТИНСЬКОЇ – практичний психолог,
Тетяни СВЯТОЇ – педагог-організатор,
Мар'яни ФРАНЦУЗ – вчитель інформатики
Галини ЯКИМІВ – вчитель географії
Юлії ВАСИЛЬКІВСЬКОЇ – вчитель початкових класів*

Самбір - 2025

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Розділ 1. Опис методики дослідження
3. Розділ 2. Аналіз результатів дослідження
 - 3.1. Безпечне освітнє середовище
 - 3.2. Виховний простір сповнений довіри
 - 3.3. Демократичний виховний простір
 - 3.4. Патріотичний виховний простір
 - 3.5. Культуротворчий виховний простір
 - 3.6. Відкритий виховний простір
4. Висновки
5. Рекомендації

ВСТУП

Мета дослідження - дослідження якості освітнього середовища як виховного простору Самбірської гімназії №4 .

Завдання дослідження якості освітнього середовища як виховного простору:

- оцінити відповідність освітнього середовища гімназії характеристикам виховного простору, визначеним Стратегією розвитку освіти Львівщини в 2021-2027 роках, а саме: безпечний, сповнений довіри, демократичний, патріотичний, культуротворчий (розвивальний, такий, що мотивує пізнавальну діяльність), відкритий (інклюзивний);
- окреслення кола потреб закладу та визначення напрямів співпраці з іншими соціальними інститутами у справі виховання;
- стимулювання росту професійної компетентності педагогічних працівників як виховників;
- отримання об'єктивної інформації про адекватність результатів виховання ресурсам, що вкладаються в організацію виховної роботи;
- визначення перспективних і актуальних напрямів освітньої політики у сфері виховання в освітньому закладі.

Відповідно до регіонального стандарту «Стратегія розвитку освіти Львівщини в 2021-2027 роках») виховний простір школи має бути:

- **Безпечним:** гарантуються комфортне перебування у приміщеннях школи (чисто, тепло, гарно), психологічний комфорт (радість, прийняття іншими, відчуття позитивної перспективи, відсутність булінгу, невтручання в особисте життя тощо), педагогічний захист і підтримка дітей у розв'язанні їхніх життєвих проблем.
- **Сповненим довіри:** панують моральні норми, статева, релігійна і соціальна рівність (відсутні прояви дискримінації, знущань, зневажливого ставлення до іновірців, іноземців (з позиції більшості), незаможних осіб з інвалідністю тощо), справедливість (зокрема в оцінювання), толерантність (чи вислухають, дозволять дискутувати, не засміють, не зневажать через помилку), існує взаєморозуміння та співпраця вихованців і виховників у розв'язанні суспільно значущих і особистих життєвих проблем.

- **Демократичним:** гарантоване право участі (педагогів, учнів, батьків) в житті освітньої спільноти: не обмежується свобода висловлювання (чи дають слово, чи не зацяткують, чи не карають за критичні вислови), є можливості висловити власну думку щодо справ, які впливають на особисте та шкільне життя (збори, громадське обговорення документів, сайт, блог, шкільна газета, радіо, телебачення); дієво працюють органи громадського врядування (педрада, учнівське самоврядування, батьківський комітет), діти визнаються повноправними носіями прав і обов'язків, що відповідають їхньому віку, батьки – рівноправними учасниками освітнього процесу, педагоги рахуються з думкою учнів і батьків, представники учнів і батьків беруть активну участь (виступають, пропонують) у педрадах (з правом дорадчого голосу), нарадах при директорові (якщо порядок денний зачіпає їх інтереси), щорічних зборах колективу школи тощо.

- **Патріотичним - (орієнтованим на формування ідентичності політичного українця):** спілкування у закладі виключно українською мовою (окрім уроків та заходів, де передбачене іншомовне спілкування), поважне ставлення до державних символів України (поведінка під час виконання гімну, процедури з прапором, використання герба), вшанування героїв (історичних, талановитих, успішних, моральних авторитетів) України, рідного краю, школи (місця пам'яті, заходи), турботливе ставлення до культури і природи (акти вандалізму (відсутність/заходи протидії), знущання над тваринами (відсутність/заходи протидії), культуро- і природоохоронна діяльність), забезпечуються можливості пізнати героїчні сторінки історії України, оглянути пам'ятки культури та природи (дослідження, експедиції, екскурсії, подорожі тощо), виявити повагу до Бога і до Людини (можливості відзначити релігійні та державні свята, розважитись), набути досвіду громадянської поведінки (волонтерство).

- **Культуротворчим (розвивальним, мотивуючим до навчання):**

використовуються активні та інтерактивні методи навчання (як часто наскільки вдало практикують роботу в парі, групі, командою; організовують дискусії, дебати, пишуть творчі роботи); працюють бібліотека (як часто користуються

послугами, чи задовольняє запити, чи можна попрацювати в Інтернеті), наукові гуртки, спортивні секції, мистецькі студії (чи знають, які є, чи відвідують, якою мірою задовольняє пізнавальні та/або розвиткові інтереси); проводять змагання, турніри, олімпіади, конференції тощо (чи проводяться, чи беруть участь, чи задоволені організацією); забезпечується розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів виховного процесу (чи задовольняє школа пізнавальний і розвивальний інтерес; чи долучені батьки до роботи гуртків, секцій, проведення екскурсій, подорожей, експедицій, організації турнірів, олімпіад тощо; чи зацікавлені учителі в організації експедицій, екскурсій, подорожей, проведенні дебатів, змагань тощо).

- **відкритим (інклюзивним):** є умови для навчання дітей з інвалідністю, пересування шкільним приміщеннями дорослих з інвалідністю (пандуси, туалети, коридори, парти; яке ставлення до учнів з інвалідністю (інших учнів, вчителів, батьків); зі школою співпрацюють сім'ї, органи влади та самоврядування, громадськість (як часто батьки, лідери громади, громадські активісти відвідують школу; наскільки активні як учасники виховних справ; які форми роботи з батьками практикують учителі; як педколектив, дирекція реагує на ініціативи батьків, громадських активістів); є школи/ громади – партнери (у яких формах партнерство, як комунікують учні; чи комунікують батьки).

7 квітня 2025 року у Самбірській гімназії №4 було проведено моніторингове дослідження, метою якого є оцінка якості освітнього середовища гімназії як виховного простору. Респондентами анкетування були педагоги, учні 4-х, 8-х класів та батьки (опікуни) цих дітей.

Аналіз звіту дослідження буде корисним для педагогічного колективу закладу освіти, батьків та учнів. Врахування результатів дослідження якості освітнього середовища допоможе в організації превентивної роботи гімназії, плануванні виховних справ згідно з очікуванням спільноти, організації взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу.

РОЗДІЛ І

Стислий опис методики дослідження

Дослідження якості освітнього середовища, як виховного простору у КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ГІМНАЗІЯ №4 М.САМБОРА САМБІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ» проводилось 7 квітня 2025 року на виконання наказу Департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації №02-01/01/42 від 07.02.2025р. «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області».

В анкетуванні взяли участь педагоги, учні 4-их, 8-их класів, а також батьки (опікуни) учнів гімназії. Дослідженням було охоплено 39 учителів (36 жінок та 3 чоловіки), 48 учнів 4-их класів (30 хлопців та 18 дівчат), 45 учнів 8-их класів (23 хлопці та 22 дівчини), 50 батьків (опікунів) учнів (4 чоловіки та 46 жінок).

Серед респондентів переважають учні, які добре навчаються - 45 учнів (93,75%) (4-их класів), 37 учні (82,22%) (8-их класів).

Щодо педагогів, то із 39 респондентів, які взяли участь у дослідженні є 9 (23,08%) є учителями природничо-математичного циклу, 13 (33,33%) учителями гуманітарних дисциплін (мови, літератури, історії, мистецтв) та фізичної культури, 8 (20,51%) педагогічних працівників, які безпосередньо відповідають за виховання в масштабі закладу (педагог-організатор, асистент учителя, шкільний психолог, соціальний педагог, заступник директора з виховної роботи).

Більшість учасників – це учителі зі стажем понад 20 років – 27 (69,23%), 7 (17,95%) – працівники із педагогічним стажем від 11 до 20 років, 5 (12,82%) – працівники із педагогічним стажем до 10 років.

Щодо категорії, то 25 (64,1%) – це вчителі вищої категорії, 11(28,21%) вчителі 2 або 1 категорії і 5 (7,69%) – спеціалісти.

Слід відзначити, що в анкетуванні взяла участь доволі значна частина батьків учнів – 50 осіб. Це переважно жінки – 46 (92 %), чоловіків – 4 (8%). Ця цифра опосередковано свідчить про дисбаланс у залученні батьків, зокрема –

батьків, у процес комунікації зі гімназією та їхньої участі у повсякденному житті учнів. Більшість опитаних із батьківської спільноти – віком від 36 до 45 років – 29 (58%), менше до 35 років – 17 (34%) і незначна кількість – це особи віком 46 і більше років – 4 (8%).

РОЗДІЛ II

Ключове запитання 1: У якій мірі виховний простір закладу є безпечним і унеможлиблює заподіяння фізичної майнової та моральної шкоди учасникам освітнього процесу

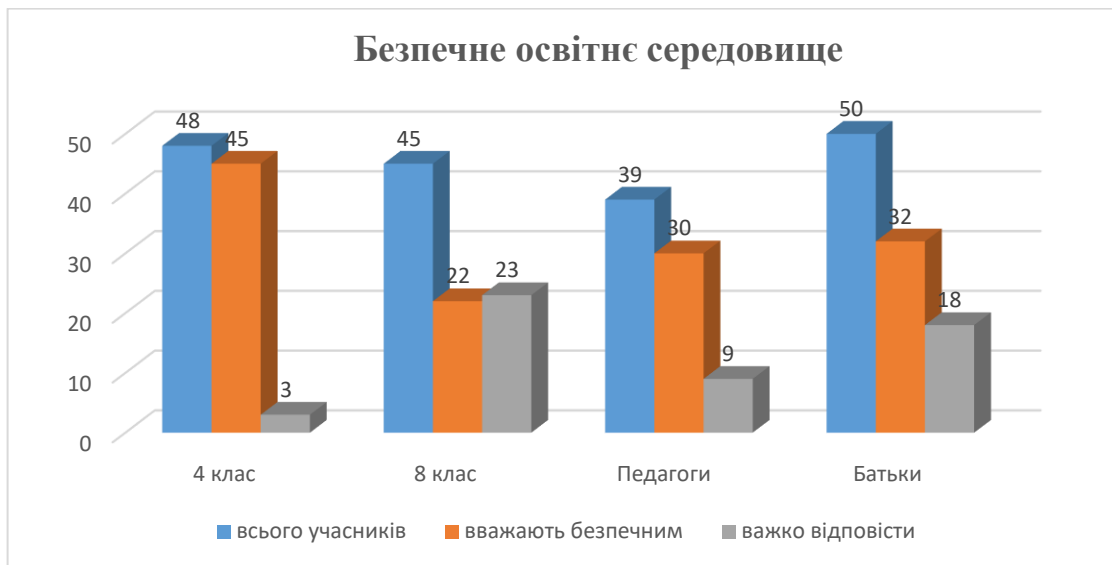
Теза: У загальноосвітньому навчальному закладі станом на сьогодні створені майже повністю умови, що роблять безпечним виховний простір та комфортне середовище для життєдіяльності здобувачів освіти.

Аргументи та факти: Безпечною для власного фізичного, соціального і духовного розвитку гімназії визнали більшість опитуваних учнів, учителів та батьків.

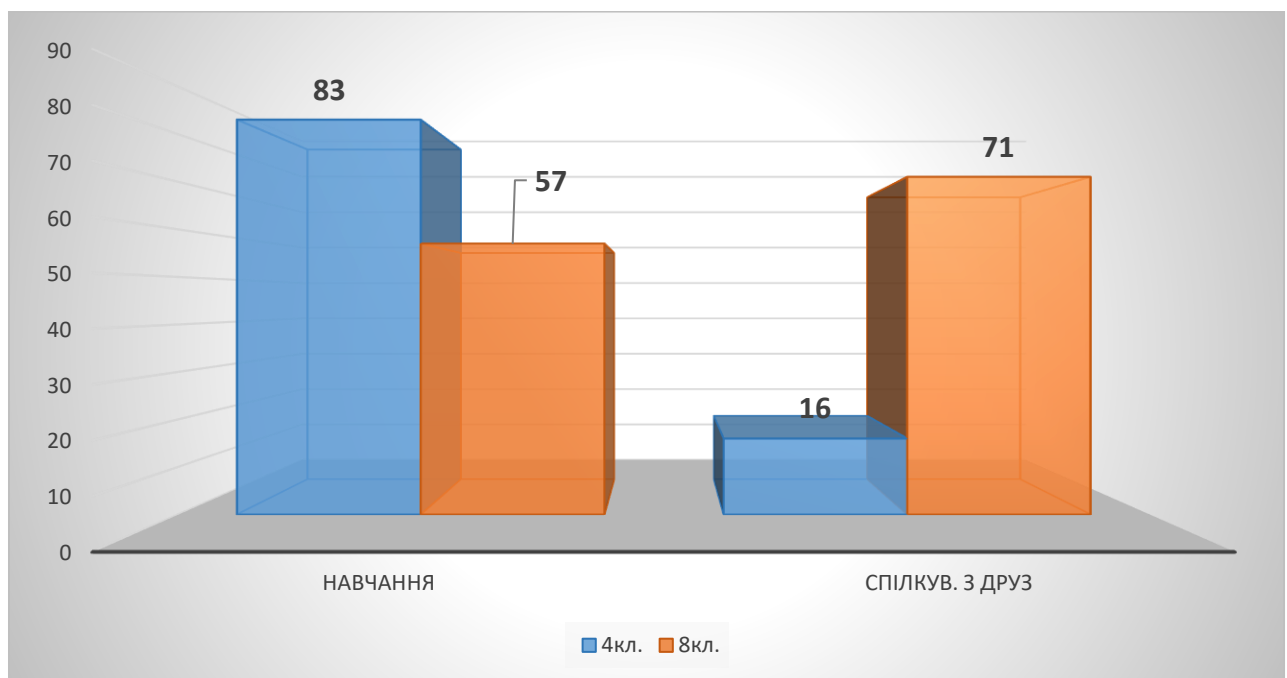
На основі аналізу узагальнених даних анкетувань можна зробити висновок:

- серед учасників 4 класу (48 осіб) – 45 учнів вважають його таким, яке повністю відповідає вимогам, тобто безпечним (94%);
- серед учасників 8 класу (45 осіб) – 22 учні;

- серед педагогів (39 осіб) – 30 вчителів;
- серед батьків (50 осіб) – 32 осіб.

Щодо першого конкретного запитання анкети «Чи подобається тобі відвідувати школу?». Більшість восьмикласників пояснюють свою зацікавленість у спілкуванні з гімназійними друзями - 32 (71%). Трохи менша частина з цікавістю бере участь у всьому, що відбувається в гімназії 27 (60%) і більше респондентів відповіли, що їм цікаво вчитися 26 (57%). Учні 4-их класів висловили радість від відвідування гімназії 40 (83%) - подобається вчитися, 8 (16%) - бажають проводити час з друзями.

На питання «Чи смакує тобі гаряча їжа, спожита у шкільній їдальні?» 37 (82%) восьмикласників відповіли, що завжди смачно готують, 2 (4%) - висловили

думку, що деякі гарячі страви смачні, а деякі - ні; 6 (13%) - не харчуються у гімназії, причин не вказали.

Відповіді четвертокласників були такими: 38 (79%) – завжди смачна, доволі смачна – 8 (16%). Респонденти-батьки висловили свою думку про те, що їхнім дітям завжди смакує у їдальні - 34 (68%); частіше смакує, аніж ні - 8 (16%); лише 7 (14%) - відповіли, що не їсть у їдальні.

Щодо теплового режиму у гімназії, в 8 класах схильні до такої оцінки: завжди тепло - 39 (86%); у деяких кабінетах було холодно – 4 (0,8%) і 2 (0,4%) - холодно. 24 (44,44%) . 46 (95%) четвертокласників відповіло, що завжди тепло, а 2 (0,4%) мерзнуть у сильні морози.

Батьки (опікуни), які взяли участь в анкетуванні висловилися щодо теплового режиму так: 43 (86%) - тепло; 7 (14%) - не завжди тепло. Ці ж респонденти при оцінюванні освітлення гімназійних приміщень визначилися з думкою: 49 (98%) - світла достатньо для читання і письма, 1 (0,2%) - не завжди достатньо.

На питання щодо використання учнями комп'ютерів та ноутбуків батьки відповіли: 45 (90%) - є можливість завжди скористатися технічними засобами; 3 (0,6%) - не завжди і 2 (0,4%) - не мають такої можливості.

На рахунок чистоти у класних приміщеннях 47 (94%) батьків визнали, що в класах прибрано: 3 (0,6%) - прибрано не завжди. Учні 4-их класів, а саме 45 (93%) вважають, що завжди чисто, 3 (0,6%) – переважно чисто.

У туалетах неприємний запах здебільшого відсутній. На запитання «Чи відчуває Ваша дитина неприємний запах у шкільному туалеті?» - 21 (42 %) батьків відповіли – ні; не завжди - 16 (32%) і так 13 (26%) респондентів.

На запитання «Чи медичне обслуговування учнів та педагогів закладу освіти відповідає нормам?» відповіді респондентів-учителів були такими:

38 (97%) – повністю відповідає і 1 (0,2%) – частково відповідає.

На ряд запитань щодо поведінки в умовах надзвичайних ситуацій учителі відповіли таким чином:

«Чи обізнані учні з правилами поведінки під час пожежі, повітряної тривоги та ін.?', так – 39 (100%).

«Чи проходили Ви навчання з питань надання першої домедичної допомоги». Так – 37 (95%); ні – 2 (5%).

«Чи забезпечують наявні фільтри, антивірусні програми та інші заходи безпечний доступ до мережі Інтернет?». 36 (92%) респондентів відповіли так, а 3 (8%) – не знаю.

«Чи розглядається питання безпечного користування Інтернет на уроках або в позаурочний час?». Так – 38 (97%) опитаних, а 1 (3%) – відповідь ні.

«Чи вивчається думка дітей про умови навчання та якості викладання?», так – 39 (100%).

«Чи знають діти обов'язки та права учнів?» 39 (100%) педагогів відповіли так.

«Чи були залучені до розроблення програми розвитку закладу освіти представники або лідери учнівської та батьківської спільноти?». Так – 38 (97%) і 1 (3 %) – не знаю.

Щодо проблеми шкідливих звичок у межах гімназійної території респонденти восьмикласники на питання «Як часто траплялися цього року або під час Ваших минулорічних подорожей, учнівських вечорів або інших шкільних заходів такі випадки?»: куріння цигарок – 43 (95%) – ніколи не курили і не бачили випадків тютюнопаління на території гімназії; 2 (4%) – інколи бачили;

Респонденти-батьки щодо цієї проблеми висловили таку думку: куріння поблизу школи трапляється рідко – 7 (14%), 2 (4%) – досить часто, 41 (82%) – тютюнопаління поблизу гімназії немає.

Учителі долучилися до розгляду цього питання і дали відповідь: 37 (94%) – куріння поблизу гімназії немає, 2 (6%) – що тютюнопаління біля гімназії трапляється рідко.

Щодо вживання алкогольних напоїв відповіді восьмикласників були такими: 44 (97 %) – ніколи не бачили вживання алкогольних напоїв поблизу гімназії, 1 (3%) – інколи. Ніколи не бачили вживання алкоголю на території гімназії, де навчаються їх діти – 48 (96 %), 2 (4%) - рідко, 39 (100%) учителів ніколи не бачили розпивання алкогольних напоїв.

Досліджуючи питання конфліктних ситуацій між однолітками, учнями і учителями, дійшли висновку, що розбірок між учнями або бійок ніколи не було. Так - вважає 35 (87%) восьмикласників, 10 (23%) – траплялися інколи.

Батьки-респонденти визначилися – цькування учнів немає – 37 (74%) особи, 11 (22%) – трапляється рідко і 2 (4%) – досить часто.

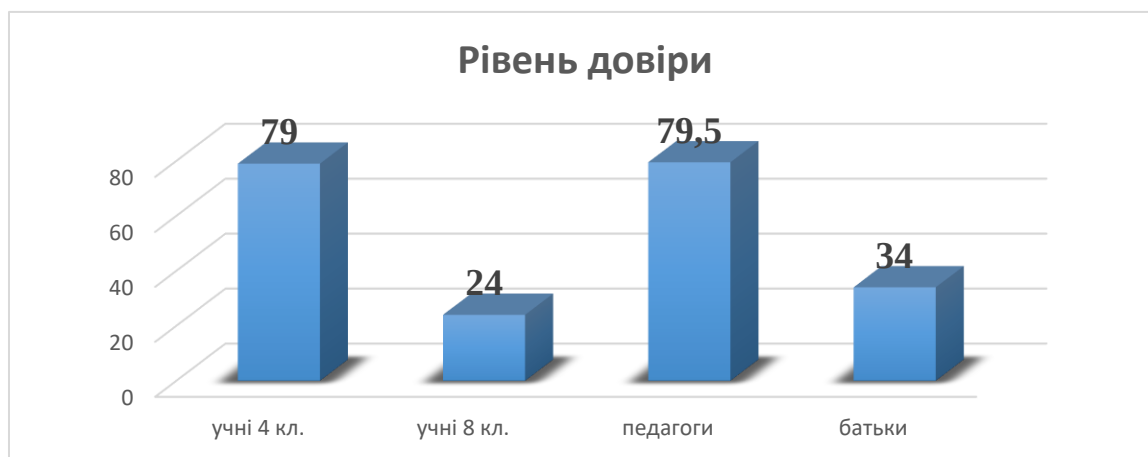
Відповідаючи на такі ж питання учителі вважають, що знущань над учнями у гімназії немає – 36 (92%), іноді трапляється – 3 (8%).

Ключове запитання 2: Наскільки в школі захищена людська гідність та який рейтинг рівня довіри?

Теза: станом на час дослідження виховний простір, в якому панують повага до прав дітей, їх людської гідності, справедливості та висока педагогічна культура, майже повністю захищена.

Аргументи та факти:

Захищений морально виховний простір школи визнали переважна більшість опитуваних учнів, батьків та педагогів, а рейтинг довіри між учасниками навчально – виховного процесу в закладі достатній.

Сповненим довіри простір визнали: восьмикласники – 24%, четвертокласники – 79%, батьки – 34%, вчителі – 79,5%

Досліджуючи проблему захищеності гідності та прав учнів, а також рейтингу довіри у навчальному закладі було одержано таку інформацію.

Аналіз відповідей опитаних батьків учнів на питання: «Чи знаєте Ви випадки максимум річної давності, коли б педагогічні працівники виявляли неповагу до учнів, принижували їхню гідність?»

Усього було опитано 50 батьків (виходячи з відсотків, де 100% відповідає 50 респондентам).

Загальний розподіл відповідей:

- «Іноді таке траплялося»: обрали 8 батьків, що становить 16% від загальної кількості опитаних.
- «Ні, таких випадків не знаю»: обрали 42 батьки, що становить 84% від загальної кількості опитаних.
- Переважна більшість батьків (84%) не знають про випадки неповаги або приниження гідності учнів з боку педагогічних працівників протягом останнього року. Це позитивний показник, який свідчить про загальне благополуччя та поважливе ставлення в освітньому середовищі з точки зору більшості батьків.
- Проте, 16% батьків повідомили, що іноді такі випадки траплялися. Це є важливим сигналом, який не можна ігнорувати. Незважаючи на те, що це меншість, сам факт наявності таких відповідей потребує уваги та можливого подальшого дослідження для з'ясування обставин та запобігання подібним ситуаціям у майбутньому.
- Розподіл відповідей за варіантами (А-Ю) як для тих, хто знає про випадки, так і для тих, хто не знає, є досить строкатим і не виявляє чітких закономірностей. Це може свідчити про різний досвід батьків та різне сприйняття ситуацій.

Аналіз відповідей опитаних батьків учнів на питання: «Як гадаєте, чи прозора система оцінювання у школі?»

Загальний розподіл відповідей:

- «Так, прозора (вчителі завжди пояснюють, чому поставили ту чи іншу оцінку, не маніпулюють оцінюванням)": цю відповідь обрали 38 батьків, що становить 76% від загальної кількості опитаних.
- «Не завжди прозора (іноді трапляються маніпуляції оцінюванням, вчителі не завжди пояснюють чому поставили ту чи іншу оцінку)": Цю відповідь обрали 4 батьки, що становить 8% від загальної кількості опитаних.
- «Важко відповісти": обрали 8 батьків, що становить 16% від загальної кількості опитаних.

- Більшість батьків (76%) вважають систему оцінювання у гімназії прозорою. Вони відзначають, що вчителі, як правило, пояснюють свої оцінки та не маніпулюють процесом оцінювання. Це свідчить про позитивне сприйняття батьками підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів.

- Невелика частина батьків (8%) вважає, що система оцінювання не завжди є прозорою. Вони вказують на випадки, коли пояснення оцінок відсутні або є підозри щодо маніпуляцій. Ці сигнали потребують уваги з боку адміністрації та педагогічного колективу.

- Значна кількість батьків (16%) вагаються з відповіддю. Це може бути пов'язано з недостатнім розумінням системи оцінювання, відсутністю особистого досвіду зі складними ситуаціями або небажанням давати однозначну оцінку.

Аналіз відповідей опитаних батьків учнів на питання: «Чи склалися між педагогами і батьками (опікунами) учнів відкриті, довірливі взаємини?»

Загальний розподіл відповідей:

- «Так (педагоги та дирекція разом з батьками вирішують проблеми, довіряють одне одному)»: Цю відповідь обрали 38 батьків, що становить 76% від загальної кількості опитаних.

- «Радше так (проте буває таке, що педагоги та/чи дирекція воліють вирішувати всі питання самі)»: Цю відповідь обрали 10 батьків, що становить 20% від загальної кількості опитаних.

- «Радше ні (батьківський колектив буває незадоволений роботою адміністрації та навпаки)»: Цю відповідь обрали 2 батьки, що становить 4.00% від загальної кількості опитаних.

- Більшість батьків (76%) вважають, що між педагогами та батьками (опікунами) учнів склалися відкриті, довірливі взаємини. Вони відзначають спільне вирішення проблем та взаємну довіру. Це є позитивним показником ефективної комунікації та співпраці між гімназією та сім'ями учнів.

- Значна частина батьків (20%) відповідають "Радше так", зазначаючи при цьому, що іноді педагоги та/чи дирекція воліють вирішувати всі питання

самостійно. Це вказує на потенційні сфери для покращення залучення батьків до прийняття рішень та посилення партнерства.

- Невелика кількість батьків (4%) вважають, що відкритих та довірливих взаємин скоріше немає, вказуючи на можливе незадоволення роботою адміністрації з боку батьківського колективу або навпаки. Ці випадки потребують особливої уваги для виявлення причин та налагодження конструктивного діалогу.

Аналіз відповідей 50 опитаних батьків щодо питання «Якими є повсякденні взаємини між учасниками освітнього процесу у закладі, де навчається Ваша дитина?» за кожним підпитанням:

1. Взаємини між батьками (опікунами) однокласників Вашої дитини:

- Товариські, довірливі: Обрали 31 батьків (62%).
- Партнерські, співпрацюють: Обрали 13 батьків (26%).
- Нерівні, трапляються конфлікти: Обрали 5 батьків (10%).
- Напружені, часто конфліктують: Обрав 1 батько (2%).

Аналіз: Більшість батьків характеризують взаємини з батьками однокласників своїх дітей як товариські та довірливі. Значна частина також відзначає партнерську співпрацю. Проте, невелика кількість батьків стикалися з нерівними відносинами та конфліктами.

2. Взаємини між однокласниками Вашої дитини:

- Товариські, довірливі: Обрали 40 батьків (80%).
- Партнерські, співпрацюють: Обрали 8 батьків (16%).
- Нерівні, трапляються конфлікти: Обрали 2 батьків (4%).

Аналіз: Переважна більшість батьків вважають, що між однокласниками їхньої дитини склалися товариські та довірливі відносини. Невелика кількість батьків спостерігали нерівні відносини або конфлікти.

3. Взаємини між учнями і педагогами, які навчають Вашу дитину:

- Товариські, довірливі: Обрали 27 батьків (54%).
- Партнерські, співпрацюють: Обрали 21 батьків (42%).
- Нерівні, трапляються конфлікти: Обрали 2 батьків (4%).

Аналіз: Більшість батьків характеризують взаємини між учнями та педагогами

як товариські та довірливі. Значна частина також відзначає партнерську співпрацю. Лише незначна кількість батьків вказали на нерівні відносини або конфлікти.

4. Взаємини між педагогами і батьками (опікунами) однокласників Вашої дитини:

- Товариські, довірливі: Обрали 23 батьків (46%).
- Партнерські, співпрацюють: Обрали 24 батьків (48%).
- Нерівні, трапляються конфлікти: Обрали 3 батьків (6%).

Аналіз: Думки батьків щодо взаємин між педагогами та батьками однокласників їхніх дітей розділилися майже порівну між товариськими/довірливими та партнерськими/співпрацюючими. Невелика кількість батьків стикалися з нерівними відносинами або конфліктами.

5. Взаємини між дирекцією та батьками (опікунами) однокласників Вашої дитини:

- Товариські, довірливі: Обрали 18 батьків (36%).
- Партнерські, співпрацюють: Обрали 31 батьків (62%).
- Нерівні, трапляються конфлікти: Обрав 1 батько (2%).

Аналіз: Більшість батьків характеризують взаємини між дирекцією та батьками однокласників їхніх дітей як партнерські та співпрацюючі. Значна частина також відзначає товариські та довірливі відносини. Лише один батько вказав на нерівні відносини або конфлікти.

Аналіз відповідей 50 опитаних батьків на питання: «Як гадаєте, Ваша дитина може розраховувати на розуміння, підтримку педагогів, якщо звернеться із особистими запитаннями або проханням про допомогу?»

Загальний розподіл відповідей:

- "Так, від будь-кого": Обрали 31 батьків (62%).
 - "Ймовірно, від більшості вчителів": Обрали 14 батьків (28%).
 - "Можливо, від декого": Обрали 5 батьків (10%).
- Більшість батьків (62%) вважають, що їхня дитина може розраховувати на розуміння та підтримку від будь-якого педагога, якщо звернеться з особистим питанням або проханням про

допомогу. Це свідчить про високий рівень довіри до педагогічного колективу в цілому.

- Значна частина батьків (28%) вважають, що їхня дитина ймовірно отримає підтримку від більшості вчителів. Це може вказувати на певну неоднорідність у сприйнятті окремих педагогів або на те, що батьки не мають достатньо інформації про реакцію всіх вчителів у подібних ситуаціях.
- Невелика кількість батьків (10%) вважають, що їхня дитина зможе розраховувати на розуміння та підтримку лише від деяких педагогів. Це може бути пов'язано з особистим досвідом, чутками або загальним враженням про окремих вчителів.

Аналіз відповідей 50 опитаних батьків на кожне з наведених тверджень:

1. Керівництво закладу відкрите для спілкування:

- Так: Обрали 40 батьків (80%).
- Радше так: Обрали 8 батьків (16%).
- Радше ні: Обрали 2 батьків (4%).

Аналіз: Переважна більшість батьків вважають керівництво закладу відкритим для спілкування, що свідчить про позитивну комунікацію та доступність адміністрації.

2. Класний керівник враховує пропозиції батьків (опікунів):

- Так: Обрали 44 батьків (88%). Радше так: Обрали 6 батьків (12%).

Аналіз: Більшість батьків погоджуються, що класний керівник враховує їхні пропозиції, що є важливим для співпраці між сім'єю та гімназією.

3. Батьки (опікуни) учнів без побоювань висловлюють власну думку:

- Так: Обрали 37 батьків (74%). Радше так: Обрали 11 батьків (22%). Ні: Обрали 2 батьків (4%).

Аналіз: Більшість батьків відчують себе вільно у висловленні власної думки, що є важливим для відкритого діалогу в освітньому процесі.

4. Права батьків (опікунів) як учасників освітнього процесу у закладі дотримані:

- Так: Обрали 40 батьків (80%). Радше так: Обрали 9 батьків (18%). Радше ні: Обрав 1 батько (2%).

Аналіз: Переважна більшість батьків вважають, що їхні права як учасників

освітнього процесу дотримуються в закладі.

5. Права учнів у закладі захищені:

- Так: Обрали 43 батьків (86%). Радше так: Обрали 7 батьків (14%).

Аналіз: Більшість батьків впевнені у захисті прав учнів у закладі, що є ключовим для створення безпечного та сприятливого навчального середовища.

6. Рідні учнів поважають права педагогів як учасників освітнього процесу:

- Так: Обрали 41 батьків (82%). Радше так: Обрали 9 батьків (18%).

Аналіз: Переважна більшість батьків вважають, що рідні учнів поважають права педагогів, що є основою для взаємної поваги та співпраці в освітньому процесі.

Аналіз відповідей батьків щодо того, як педагоги забезпечують дотримання їхніми дітьми та іншими учнями принципів академічної доброчесності. Оскільки батьки могли обирати кілька варіантів, загальна кількість відповідей буде більшою за кількість опитаних.

Ось розподіл обраних варіантів:

- Вимагають самостійно виконувати завдання, відхиляють списані роботи: Обрали 23 батьків (46%).
- Пропонують завдання, які унеможливають списування: Обрали 17 батьків (34%).
- Неупереджено (на підставі чітких критеріїв) оцінюють результати навчання учнів: Обрали 6 батьків (12%).
- За правилами проводять олімпіади, конкурси і справедливо оцінюють результати: Обрали 23 батьків (46%).
- Привчають учнів робити необхідні покликання на інформаційні джерела, вказувати автора і назву роботи: Обрали 19 батьків (38%).
- Важко відповісти: Обрали 3 батьків (6%).

Аналіз результатів:

- Найбільш поширеними стратегіями (по 46%) є вимога самостійного виконання завдань та проведення олімпіад/конкурсів за правилами з справедливим оцінюванням. Це свідчить про розуміння важливості самостійності та чесності в оцінюванні досягнень учнів.

- Значна частина батьків (38%) відзначає, що педагогічні працівники привчають учнів робити покликання на використані джерела. Це є важливим елементом формування культури академічної доброчесності та поваги до інтелектуальної власності.
- Третина батьків (34%) вказують на використання завдань, які унеможливлюють списування. Це є ефективним методом запобігання плагіату та стимулювання самостійного мислення.
- Невелика кількість батьків (12%) відзначає неупереджене оцінювання на основі чітких критеріїв. Хоча це є важливим аспектом академічної доброчесності, менша кількість згадок може свідчити про те, що батьки не завжди мають достатньо інформації про критерії оцінювання або сприймають це як належне.
- Невелика кількість батьків (6%) обрали варіант "Важко відповісти". Це може бути пов'язано з недостатньою обізнаністю про конкретні методи роботи педагогів у цьому напрямку або з тим, що вони не замислювалися над цим питанням.

Отже, довіра в освітньому середовищі - це невидимий, але надзвичайно потужний фактор, який визначає якість навчання, міжособистісні відносини та загальний успіх освітнього процесу. Її побудова та підтримка є спільною відповідальністю всіх учасників.

Анкетування серед учнів 4-тих класів гімназії на запитання «Чи можеш ти звернутися за допомогою до когось із своїх вчителів?» відповіли наступним чином. Переважна більшість учнів (95,83%) стверджують, що можуть звернутися за допомогою до своїх теперішніх вчителів.

- Серед цієї групи дещо більше хлопців (58,33%), ніж дівчат (37,5%).
- Лише незначна кількість учнів цієї групи мають труднощі у навчанні (2,17%), а переважна більшість є успішними (93,48%).
- Лише невелика частина учнів (4,17%) відчувають, що можуть звернутися за допомогою лише до вчителів, які навчали їх минулого року.
- У цій групі кількість хлопців та дівчат однакова (по 50%).
- Усі учні цієї групи є успішними у навчанні.

На запитання «Як Твій клас ставиться до незвичайних дітей? Наприклад, до тих, хто дуже добре вчиться, чи до тих, хто має якісь негаразди зі здоров'ям». Переважна більшість учнів (97,92%) стверджують, що їхній клас ставиться до незвичайних дітей так само, як і до всіх інших.

- Серед цієї групи хлопців дещо більше (63,83%), ніж дівчат (36,17%).
- Незначна частина учнів цієї групи мають труднощі у навчанні (6,38%), а більшість є успішними (93,62%).

Загалом, результати анкетування є обнадійливими, особливо щодо учнів 4 класу. Проте, навіть поодинокі випадки нетолерантної поведінки потребують уваги та корекції для створення повністю безпечного та комфортного середовища для навчання всіх дітей.

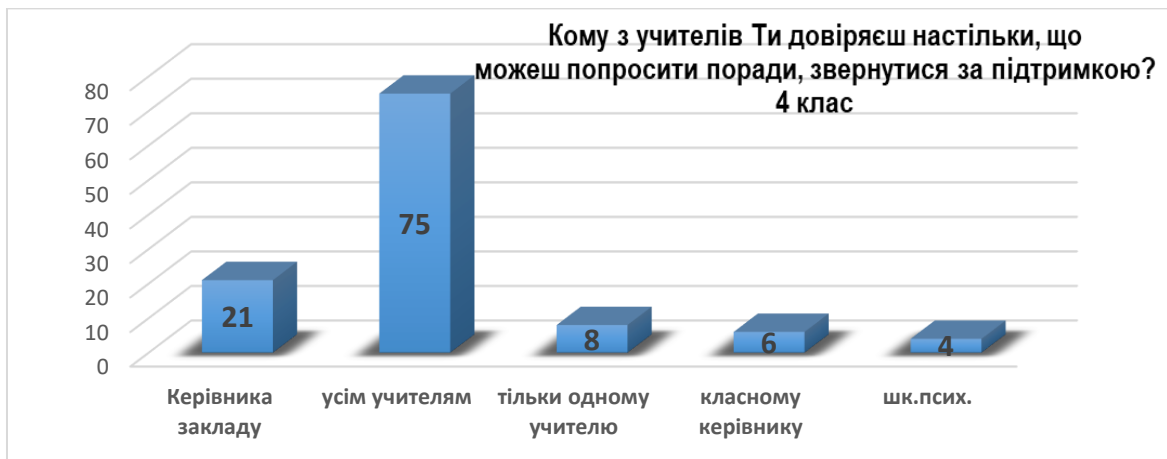
Аналіз відповідей учнів на питання «Чи казали вчителі, класний керівник Тобі або однокласникам минулого навчального року не робити чогось, бо дівчатка/хлопчики таким не займаються (наприклад, не плакати, бо хлопчики не плачуть, чи не бешкетувати, бо дівчатка не бешкетують)?»

- Переважна більшість учнів (79,17%) стверджують, що вчителі або класний керівник минулого навчального року не робили зауважень, заснованих на гендерних стереотипах ("хлопчики не плачуть", "дівчатка не бешкетують" тощо).
- Серед цієї групи хлопців значно більше (65,79%), ніж дівчат (34,21%).
- Невелика частина учнів цієї групи мають труднощі у навчанні (7,89%), а більшість є успішними (92,11%).
- Певна кількість учнів (12,5%) не впевнені, чи були такі висловлювання з боку вчителів.
- У цій групі кількість хлопців та дівчат однакова (по 50%).
- Невелика частина учнів (8,33%) повідомили, що стикалися з подібними висловлюваннями від вчителів минулого навчального року.
- У цій групі кількість хлопців та дівчат однакова (по 50%).

Хоча більшість учнів не стикалися з гендерними стереотипами у висловлюваннях вчителів, навіть поодинокі випадки є важливим сигналом для подальшої роботи над створенням повністю гендерно-рівного та справедливого освітнього середовища.

Аналіз відповідей на питання анкети «Кому з учителів Ти довіряєш настільки, що можеш попросити поради, звернутися за підтримкою?»

- Найбільшу довіру учні виявляють до всіх учителів, які їх навчали та навчають (75% відповідей). Це свідчить про загалом позитивне сприйняття педагогічного колективу та готовність звертатися до вчителів за порадою та підтримкою.
- Серед тих, хто довіряє всім вчителям, дещо більше хлопців (63,89%), ніж дівчат (36,11%).
- Лише невелика частина цих учнів має труднощі у навчанні (5,56%), переважна більшість є успішними (94,44%).
- Керівники школи (директор, заступники) також користуються значною довірою (20,83% відповідей). Це важливо для забезпечення ефективної комунікації та вирішення проблем на рівні адміністрації.
- Серед тих, хто довіряє керівникам, хлопців більше (60%), ніж дівчат (40%).
- Невелика кількість учнів (8,33%) довіряє лише одному конкретному вчителю. Це може вказувати на особливий зв'язок з цим педагогом.
- Усі учні, які обрали цей варіант, - хлопці та є успішними у навчанні
- Ще менша кількість учнів (6,25%) довіряє класному керівникові, який працює з ними цього року. Оскільки це новий класний керівник, можливо, процес встановлення довірливих відносин ще триває.
- Серед тих, хто довіряє класному керівнику, дівчат більше (66,67%), ніж хлопців (33,33%).
- Серед цих учнів є як успішні (66,67%), так і ті, хто має труднощі у навчанні (33,33%).
- Найменша кількість учнів (4,17%) готова звернутися за порадою та підтримкою до шкільного психолога. Це може свідчити про недостатню обізнаність учнів щодо ролі та функцій шкільного психолога або про певні бар'єри у зверненні за психологічною допомогою.
- Кількість хлопців та дівчат, які довіряють психологу, однакова (по 50%). Усі ці учні є успішними у навчанні.

Цей аналіз дає цінну інформацію про рівень довіри учнів до різних представників школи. Ці дані можуть бути використані для покращення комунікації та підтримки учнівського колективу.

Аналіз відповідей респондентів на питання «Як склалися Твої стосунки з іншими учнями та педагогами минулого навчального року?»

Переважає більшість учнів (91,67%) цілком погоджуються з тим, що мали добрі стосунки з іншими учнями минулого навчального року. Більшість учнів (87,50%) цілком погоджуються з тим, що подружилися з окремими учнями минулого навчального року. Значна більшість учнів (89,58%) цілком погоджуються з тим, що в класі до них прислухалися та підтримували їхні пропозиції. Переважає більшість учнів (91,67%) цілком погоджуються з тим, що вчителі були з ними приятними та доброзичливими. Переважає більшість учнів (89,58%) цілком погоджуються з тим, що вчителі цікавилися їхньою думкою та цінували її.

Ці дані є цінними для розуміння емоційного клімату в класах та можуть бути використані для подальшого покращення взаємодії між учнями та вчителями.

Запитання «Де Ти і Твої однокласники можете щиро висловити свою думку про життя класу, школи?»

- Найпопулярнішим місцем для висловлення думки є учнівські збори (50% відповідей). Це свідчить про те, що учні вважають цей формат достатньо відкритим та офіційним для озвучення своїх думок, серед тих, хто обрав цей варіант, більше хлопців (66,67%), ніж дівчат (33,33%), переважна більшість цих учнів є успішними у навчанні (95,83%).

- Розмова з класним керівником чи іншими вчителями також є важливим каналом комунікації (39,58% відповідей). Це підкреслює роль педагогів у створенні відкритого діалогу з учнями.
- Серед тих, хто готовий говорити з вчителями, більше дівчат (57,89%), ніж хлопців (42,11%), більшість цих учнів є успішними (89.47%).
- Сайт або форум розглядаються як місце для висловлювання думок 22,92% учнів. Це вказує на певну зацікавленість у використанні онлайн-платформ для комунікації.
- Кількість хлопців та дівчат, які обрали цей варіант, майже однакова (54,55% та 45,45% відповідно).
- Деякі учні (14,58%) готові ділитися своїми думками лише з однокласниками та рідними. Це може свідчити про недостатню довіру до шкільних форматів або побоювання щодо наслідків відкритого висловлювання.
- Серед тих, хто обрав цей варіант, більше хлопців (71,43%), ніж дівчат (28,57%).
- Скринька довіри є найменш популярним варіантом (2,08% відповідей). Можливо, учні не вважають цей спосіб достатньо ефективним або не до кінця розуміють його призначення. Цей варіант обрала одна дівчинка, яка є успішною у навчанні та навчається у 4 класі. Один учень (2.08%) зазначив, що не хоче відкрито висловлюватись на ці теми. Це може бути пов'язано з особистими причинами, такими як сором'язливість або страх бути незрозумілим.

Отримані дані є важливими для розуміння комунікаційних переваг учнів та можуть допомогти школі вдосконалити способи отримання зворотного зв'язку та залучення учнів до обговорення важливих питань.

В анкетуванні взяли участь 49 учнів **8-х класів**.

На питання «Кому з учителів Ти довіряєш настільки, що можеш попросити поради, звернутися за підтримкою?» респонденти відповіли наступним чином :
Загальні спостереження та тенденції:

- Лідери довіри: Найбільша кількість учнів (73,33%) вказали, що довіряють своєму класному керівникові настільки, що можуть звернутися за порадою чи

підтримкою. Це очікувано, оскільки класний керівник є ключовою контактною особою для учнів.

- Значна довіра до керівництва школи: Другою за популярністю відповіддю є "Керівникам школи (директору, заступнику/ам)" з 28,89% відповідей. Це свідчить про те, що значна частина учнів відчуває підтримку і може довіряти адміністрації школи.
- Розподілена довіра серед багатьох та декількох учителів: Приблизно однакова частка учнів довіряє "Багатьом учителям/учителькам" (24,44%) та "Декільком учителям/учителькам" (24,44%). Це позитивний сигнал, що учні знаходять підтримку в різних педагогів.
- Лише 20% учнів зазначили, що довіряють шкільному психологу. Це може свідчити про недостатню поінформованість про його роль, стигматизацію звернення до психолога або недостатню ефективність його роботи в очах учнів.
- Наявність учнів, які нікому не довіряють: Тривожним є те, що 13,33% учнів вказали, що не довіряють жодному вчителю. Це може бути ознакою проблем у стосунках між учнями та педагогами для цієї групи дітей і потребує подальшого вивчення.
- Мала кількість учнів, які довіряють лише одному вчителю: Лише 2,22% учнів довіряють лише одному конкретному вчителю, окрім класного керівника.

Аналіз за категоріями учнів:

Хлопці та дівчата:

- Хлопці дещо частіше довіряють керівникам школи (13,33% проти 15,56% у дівчат).
- Дівчата дещо частіше вказують, що довіряють багатьом вчителькам (13,33% проти 11,11% у хлопців).
- Хлопці частіше за дівчат не довіряють нікому

Учні без успіхів у навчанні: Ця категорія демонструє вищий відсоток тих, хто не довіряє нікому (36,67%). Це може свідчити про відчуження цих учнів від гімназійного середовища та педагогів. Вони також рідше звертаються до керівництва школи.

Успішні учні: Ця група демонструє вищий рівень довіри до керівництва школи та класного керівника. Менший відсоток успішних учнів не довіряє нікому.

ВПО (з 2014 та 2022 років):

- Учні, які є ВПО з 2022 року, частіше не довіряють нікому (8,89%). Це може бути пов'язано зі стресом, адаптацією до нового місця та втратою попередніх зв'язків.
- Серед ВПО обох хвиль спостерігається нижчий рівень довіри до шкільного психолога.
- Без зміни МП (місця проживання): Ця група демонструє найвищий рівень довіри до класного керівника.

На питання анкети «Якщо Тобі складно було зрозуміти якусь тему на уроці, чи вчителі допомагали тобі у ній розібратися?» учні відповіли наступним чином:

Ця таблиця відображає реакцію учнів на питання про допомогу вчителів у розумінні складних навчальних тем, з розбивкою за різними категоріями учнів.

Основні спостереження:

- Більшість учнів відчувають підтримку вчителів (71,11%). Значна частина учнів стверджує, що вчителі завжди заохочують запитувати та пояснюють незрозумілі теми. Це є позитивним показником роботи педагогічного колективу.
- Чверть учнів відчуває підтримку не завжди (24,44%). Відповідь "Інколи, це залежить від учителя і від теми" вказує на певну нерівномірність у наданні

допомоги або на те, що деякі вчителі чи теми можуть бути менш доступними для розуміння.

- Незначна частина учнів не отримує допомоги (4,44%). Невелика кількість учнів відповіла "Ні, не допомагали", що є тривожним сигналом і потребує з'ясування причин.

Аналіз за категоріями учнів:

- Хлопці та дівчата:
- Відсоток хлопців, які стверджують, що вчителі завжди допомагають, дещо нижчий, ніж у дівчат (33,33% проти 37,78%).
- Відсоток хлопців, які відповіли "Інколи", вищий, ніж у дівчат (17,78% проти 6,67%).

Учні без успіхів у навчанні: Найменший відсоток цієї групи стверджує, що вчителі завжди допомагають (13,33%). Найбільший відсоток цієї групи відповів "Інколи" (12,22%) та "Ні, не допомагали" (12,22%). Це може свідчити про недостатню підтримку учнів, які відчують труднощі в навчанні.

- Успішні учні: Найвищий відсоток цієї групи стверджує, що вчителі завжди допомагають (57,78%). Відсоток відповідей "Ні, не допомагали" 0%. Це може вказувати на те, що успішні учні більш активно звертаються за допомогою або отримують її більш ефективно.

- Серед ВПО з 2014 року немає учнів, які відповіли б "Ні, не допомагали".
- Серед ВПО з 2022 року є учні, які відповіли "Інколи" (2,22%), але немає тих, хто відповів "Ні, не допомагали".
- Відсоток тих, хто стверджує, що вчителі завжди допомагають, у цих групах нижчий, ніж у учнів без зміни місця проживання.
- Учні без зміни МП: Найвищий відсоток цієї групи стверджує, що вчителі завжди допомагають (68,89%). Найнижчий відсоток відповів "Інколи" (20%) та "Ні, не допомагали" (4,44%).

На питання «Чи відчуваєш Ти, що виконані Тобою завдання оцінюють справедливо?» респонденти відповіли наступним чином. Таблиця з відповідями відображає результати опитування щодо суб'єктивного сприйняття учнями справедливості оцінювання їхніх навчальних досягнень вчителями. Участь у

опитуванні взяли учні різних категорій, що дозволяє порівняти їхні думки.

Основні спостереження:

- Переважна більшість учнів вважає оцінювання справедливим: Найбільша частка респондентів (68,89%) відповіла ствердно ("Так, усі вчителі оцінюють справедливо"). Це позитивний показник, що свідчить про загальну довіру учнів до системи оцінювання.
- Значна частина учнів відчуває непослідовність в оцінюванні: Другою за чисельністю є група учнів (22,22%), які вважають, що оцінювання є справедливим лише інколи. Це вказує на наявність ситуацій, коли учні відчувають суб'єктивність або незрозумілість у виставленні оцінок.
- Невелика частка учнів відчуває явну несправедливість: Відносно мала кількість учнів (по 2,22% кожен) обрали варіанти відповідей, що вказують на проблеми з поясненням оцінок, несправедливість з боку окремих вчителів або ж загальну несправедливість системи з наявністю улюбленців. Проте, навіть така невелика частка потребує уваги.

Розподіл думок серед різних категорій учнів:

Хлопці та дівчата: дещо більший відсоток дівчат (26,67%) порівняно з хлопцями (19,42%) повністю згодні зі справедливим оцінюванням.

Учні з різним рівнем успішності: Цікаво, що серед учнів без успіхів у навчанні (5,56% від загальної кількості) дещо менший відсоток (11,11% від їхньої групи) вважає оцінювання повністю справедливим, а більший відсоток (12,22% від їхньої групи) відчуває труднощі з розумінням критеріїв оцінювання. Серед успішних учнів (26,57% від загальної кількості) значно вищий відсоток (77,78% від їхньої групи) вважає оцінювання справедливим. Це може свідчити про те, що учні, які краще розуміють навчальний матеріал, більш схильні довіряти оцінкам.

ВПО (з 2014 та 2022 років): Серед учнів, які мають статус ВПО, розподіл думок щодо справедливості оцінювання є близьким до загальної тенденції. Проте, варто відзначити, що серед ВПО з 2022 року дещо вищий відсоток (4,44% від їхньої групи) відчуває непослідовність в оцінюванні порівняно з ВПО з 2014 року (2,22% від їхньої групи).

Учні без зміни місця проживання: У цій групі спостерігається найвищий відсоток учнів (62,22%), які повністю згодні зі справедливим оцінюванням.

Аналіз відповідей на питання "Як думаєш, Твої батьки довіряють учителям?"

Відповіді відображають думку учнів про рівень довіри їхніх батьків до вчителів.

Отримані дані розподілені за статтю учнів, їхньою успішністю в навчанні, статусом ВПО та місцем проживання.

Основні спостереження:

- Значна частина учнів вважає, що їхні батьки довіряють більшості вчителів: Найбільша частка респондентів (42,22%) вважає, що їхні батьки довіряють усім вчителям, а ще значна частина (35,56%) – більшості з них. Це свідчить про загалом позитивний рівень довіри батьків до педагогічного колективу.
- Існують випадки часткової довіри: 15,56% учнів вважають, що довіра батьків залежить від ситуації, а 4,44% – лише декому з вчителів. Це вказує на наявність певних аспектів у роботі вчителів або комунікації з батьками, які можуть викликати сумніви.
- Незначна частина учнів вказує на відсутність довіри: Лише невелика кількість учнів (2,22%) вважає, що їхні батьки не довіряють вчителям.

Розподіл думок серед різних категорій учнів:

Хлопці та дівчата: Розподіл відповідей між хлопцями та дівчатами є досить схожим, проте дещо більший відсоток дівчат порівняно з хлопцями вважає, що їхні батьки довіряють усім вчителям.

Учні без зміни місця проживання: У цій групі спостерігається найвищий відсоток учнів (40%), які вважають, що їхні батьки довіряють усім вчителям, та високий відсоток (33,33%) тих, хто вважає, що батьки довіряють більшості.

Аналіз відповідей на питання "На розвиток яких рис в учнів найбільше впливає Твоя школа?"

Учні мали можливість обрати до п'яти рис, які, на їхню думку, найбільше розвиває школа. Таблиця відображає кількість обраних відповідей для кожної риси у розрізі статі учнів, їхньої успішності, статусу ВПО та місця проживання.

П'ять рис, які набрали найбільшу кількість відповідей:

1. Відповідальність (уміння тримати слово, почуття морального обов'язку): Цю рису обрали 77,78% учнів. Це є лідером серед усіх варіантів, що свідчить про значний вплив школи на формування відповідальності в учнів.

2. Впевненість у собі (воля досягати цілей, не відступати перед труднощами, діяти за переконаннями): Цю рису відзначили 62,22% учнів. Розвиток впевненості в собі є важливим аспектом становлення особистості, і гімназія, за оцінкою учнів, відіграє в цьому значну роль.

3. Сміливість (у відстоюванні своєї думки, поглядів): Цю рису обрали 64,44% учнів. Гімназія, очевидно, створює простір, де учні відчують себе достатньо сміливими для висловлення власної позиції.

4. Чесність (правдивість, щирість, нетерпимість до брехні): Цю рису відзначили 53,33%. Формування чесності є ключовою моральною складовою, і гімназія робить свій внесок у її розвиток.

5. Почуття власної гідності (розуміння своїх прав і цінності через власну неповторність, самоповага та повага до інших, благородство, відповідальна поведінка): Цю рису обрали 33,33% учнів. Школа сприяє усвідомленню учнями власної цінності та поваги до інших.

Інші риси та їхня популярність: раціоналізм (уміння тверезо і логічно мислити, приймати обдумані, раціональні рішення) –24,44%, широта поглядів (уміння зрозуміти чужу точку зору, поважати інші смаки, звичаї, звички) –20%, підприємливість (здатність активно діяти, практична кмітливість, ініціативність) –17,78%), Корисливість (орієнтація на особисту вигоду, байдужість до чужих проблем) – 12 учнів (2,22%)

Ключове питання 3: На скільки у шкільному закладі захищений демократичний виховний простір, гарантоване право учасників навчально-виховного процесу в житті освітньої спільноти?

Теза: у гімназії станом на сьогодні склалися умови майже повноцінних гарантій захисту демократичних відносин. Учні, учителі та батьки є рівноправними учасниками освітнього процесу. Їх взаємовідносини відповідають вимогам чинного законодавства до управління гімназії.

Демократичним простір визнали: восьмикласники – 20 %, четвертокласники – 56%, батьки – 15%, вчителі – 34%.

Аргументи і факти:

Повноправними носіями прав і обов'язків учнів, учителів та батьків в освітньому середовищі вважають себе майже усі учасники освітнього процесу. Свобода особистого висловлювання зазвичай не обмежується.

Розглянемо нижче результати опитування щодо освітнього середовища закладу на відповідність демократичним характеристикам.

4 клас

Як минулого навчального реагували вчителі, якщо Ти чи твої однокласники помилялися? 93.75% опитаних учнів 4-х класів вважають, що вчителі здебільшого спокійно реагують на помилки учнів, самі допомагають виправити помилку або пропонують зробити це комусь з класу. Лише 6,26% вказують на те, що вчителі реагують іноді спокійно, іноді сердяться. Отримані дані свідчать про позитивну тенденцію в реакції вчителів на помилки учнів з точки зору демократичних принципів в освіті. Важливо продовжувати працювати над тим, щоб кожен учень відчував підтримку та розуміння з боку вчителів у будь-якій ситуації.

Як думаєш, вчителі в четвертому класі справедливо оцінювали відповіді твоїх однокласників, ваші письмові роботи? Загалом, високий відсоток четвертокласників, а саме 91.67 % вважають оцінювання справедливим, що є позитивним показником. Однак, наявність навіть невеликої кількості учнів – 8,33%, які відчувають несправедливість, вказує на необхідність подальшої

роботи над забезпеченням послідовності, прозорості та об'єктивності в оцінюванні. Важливо з'ясувати причини таких відчуттів у цих учнів та вжити заходів для усунення можливих проблем, щоб кожен учень відчував себе оціненим чесно та неупереджено.

Чи знаєш Ти правила, за якими у школі організовано учнівське самоврядування? 93.75% учнів четвертих класів стверджують, що знають правила організації учнівського самоврядування. Це свідчить про те, що в гімназії приділяють увагу ознайомленню учнів з основами самоорганізації та їхньою роллю в житті шкільної спільноти. Це є ключовим елементом демократичного виховання, яке передбачає активну участь громадян у прийнятті рішень. Незначний відсоток учнів (6.25% не впевнені, що знають) вказує на те, що, можливо, не всі учні в рівній мірі поінформовані або не повністю розуміють ці правила. Це може бути пов'язано з різними факторами, такими як індивідуальні особливості сприйняття інформації, недостатня увага до цієї теми з боку окремих вчителів або класів.

Чи минулого навчального року класний керівник обговорював/ла з учнями, що разом робитимете в позаурочний час? Відповіді учнів четвертих класів щодо обговорення позаурочної діяльності з класним керівником відображають позитивну тенденцію до залучення учнів до прийняття рішень. 93.75% відповіли: «Так, ми класом вирішували, що робитимемо, куди поїдемо». Наявність учнів, а це 6.25% відчували часткове залучення до обговорення, може свідчити про те, що не завжди всі рішення приймалися спільно, або що рівень залученості учнів був різним. Важливо прагнути до того, щоб кожен учень мав можливість висловити свою думку та вплинути на прийняття рішень.

У четвертому класі учні мають бути більш самостійними в організації свого шкільного життя. Як класний керівник цьому сприяв/ла? Загалом, дії класного керівника в більшості випадків відповідають демократичним принципам, особливо в частині підтримки учнівських пропозицій та надання порад. Це створює сприятливі умови для розвитку самостійності учнів. 89,58% опитаних вважають, що класний керівник підтримує пропозиції учнів. А 77,08% вважають, що класний керівник надає поради в процесі становлення самостійності учнів. 16,67% вказують на те, що залучає дорослих до участі в

запланованих учнями заходах. 12,5% вважають, що класний керівник виставляє високі оцінки за активну участь у заході. Варто зазначити, що краще заохочувати учнів через визнання їхнього внеску, надання можливостей для самореалізації та отримання позитивного досвіду від спільної діяльності.

Чи Твоя рідня, а саме батьки та інші дорослі, беруть участь у шкільному житті? Відповіді учнів 4-х класів щодо участі батьків та інших дорослих у шкільному житті відображають дуже позитивну ситуацію. 95,83% опитаних відповіли: «Так». Це свідчить про сильне партнерство між школою та родиною, взаємну підтримку та спільне прагнення створити найкращі умови для навчання та розвитку дітей. Невеликий відсоток батьків, а це 4,17%, обмежуються лише питаннями про оцінки, є скоріше винятком і може бути точкою для подальшої комунікації та залучення до ширшого спектру шкільних справ.

Для чого та як діє учнівське самоврядування класу/школи? Переважна більшість опитаних четвертокласників (93,75%) розуміє, що учнівське самоврядування створене для представлення інтересів та захисту прав учнів, а також для участі в керуванні школою. Незначна меншість (6,25%) помилково вважає, що його основна мета – організація позаурочних заходів, запланованих адміністрацією. Хоча організація дозвілля може бути однією з функцій самоврядування, головна його мета – представництво інтересів учнів. Абсолютна більшість (91,67%) правильно визначає, що вищим органом є збори усіх учнів класу/ збори або конференція учнів школи. Невеликий відсоток помилково вважає, що це староста/президент (6,2%) або класний керівник/заступник директора (2,08%). Це свідчить про неповне розуміння ієрархії та принципів прийняття рішень в учнівському самоврядуванні. Переважна більшість (97,92%) знає, що

керівництво учнівського самоврядування обирають усі учні класу/ учні школи, віком від 12 років. Незначна меншість (2,08%) вважає, що керівників рекомендує адміністрація, що суперечить принципам самоврядування та вільного волевиявлення. Значна більшість (85,42%) усвідомлює, що керівники зобов'язані щорічно звітувати перед класом/ перед усіма школярами про свою роботу. Інші варіанти відповідей відображають часткове або неповне розуміння функцій керівників самоврядування: виконання доручень на заходах (8,33%), повідомлення про поведінку учнів (4,17%), або нерозуміння їхніх обов'язків (2,08%). Проведення додаткових роз'яснювальних заходів, дискусій та практичних завдань може сприяти кращому засвоєнню цих важливих принципів.

- 8 клас

Чи можеш Ти на уроках та на позаурочних заходах висловити свою думку? Переважна більшість восьмикласників відчувають, що їхня думка є цінною, їх готові вислухати та обміркувати – 84,44%. На відсутність реакції вчителя вказали 4,44% опитаних. Ігнорування думки учня, навіть якщо воно не є агресивним, може підривати його мотивацію до подальшої участі та створювати відчуття, що його голос не має значення. 6,67% опитаних невпевнені у здатності висловитися. Це може свідчити про недостатню розвиненість комунікативних навичок у деяких учнів або про недостатньо сприятливу атмосферу, яка б заохочувала їх до висловлювання. На страх агресивної реакції вчителя вказали 2,22% (1 учень) опитаних. Відсутність можливості висловитися – теж 2,22% (1 учень). Наявність відсотка учнів, які стикаються з байдужістю, невпевненістю або навіть страхом висловитися, вказує на необхідність подальшої роботи над створенням повністю відкритого, безпечного та сприятливого середовища для вільного вираження думок усіх учнів.

Якщо Ти чи Твої однокласники/ці, відповідаючи, помиляються, як на це реагує решта класу? Якщо Ти чи Твої однокласники/ці, відповідаючи, помиляються, як на це реагує решта класу? Значна кількість учнів 8-х класів, а це 42,22%, які реагують на помилки нейтрально, свідчить про достатньо зріле та толерантне ставлення до навчальних невдач. Майже половина (46,67%) учнів демонструє готовність допомогти однокласнику, який помилився. Це є проявом

взаємопідтримки, співпраці та колективної відповідальності за навчання. Невеликий відсоток учнів (8,89%) вважають за можливе посміятися з помилки, а це є тривожним сигналом. Таке ставлення суперечить принципам поваги до гідності кожної особистості та може призводити до зниження самооцінки та страху помилитися. Педагогам слід активно протидіяти будь-яким проявам нетолерантності та створювати в класі атмосферу взаєморозуміння та прийняття.

Де, за бажання, Ти міг (могла) би безперешкодно висловити власну думку щодо подій шкільного життя чи, наприклад, взаєностосунків з педагогами? Значна частина (4,67%), учні 8-класів вказує на можливість висловитися на учнівських зборах класу, інша частина (40%) висловлюються на загальних зборах (конференції) учнів гімназії. Це є прямим відображенням демократичного принципу участі, де важливі питання обговорюються всіма членами спільноти або їхніми представниками. Можливість висловити думку на засіданні органу учнівського самоврядування вказали 33,33%. Це свідчить про дієвість представницької демократії в школі, де обрані учні мають право голосу та можуть доносити думку своїх виборців. Можливість висловитися у спілкуванні з класним керівником вказали 31,11% респондентів. Можливість висловитися у ході дій, організованих самими учнями вказали 6,67%. Це свідчить про підтримку учнівської самоорганізації та надання їм простору для самовираження та впливу на шкільне життя. Існування шкільного сайту/блогу/газети та шкільного радіо/телебачення/учнівської газети надає учням (4,44% та 8,89%) платформи для публічного висловлення своїх думок та обговорення важливих питань шкільного життя. Незначна кількість тих, хто використовує власні блоги для висловлення власної думки (2,22%). Високий відсоток тих, хто обмежується спілкуванням з друзями – 17,78%. Значний відсоток тих, хто не мав бажання висловлюватися – 15,56%. Цей показник може мати різні причини, включаючи задоволеність існуючим станом речей, пасивність або побоювання. Важливо дослідити причини цього явища, створити атмосферу, в якій кожен учень відчуває себе впевнено та знає, що його голос є важливим і може впливати на шкільні процеси.

У виборах до яких органів учнівського самоврядування Ти брав (брала) участь

цього або минулого календарного року? Високий рівень участі у виборах старости класу учнів 8 класів (60%) свідчить про розуміння учнями важливості лідерства на рівні класу та готовність брати участь у визначенні свого представника. Значна кількість опитаних беруть участь у виборах керівника шкільної спільноти (22,22%). Участь у виборах делегатів до органу самоврядування громади вказали 17,78%. Значний відсоток тих, хто не брав участі в голосуванні (31,11%), а це 14 респондентів. І лише 1 учень сказав, що не було виборів органів учнівського самоврядування (2,22%). Загалом, участь учнів у виборах до органів учнівського самоврядування є позитивним явищем. Це свідчить про наявність демократичних процесів у школах та готовність частини учнів брати в них участь.

Що вирішальним чином впливає на те, за кого ти віддаси свій голос на виборах до органів учнівського самоврядування класу, школи, територіальної громади? Важливі програми для учнів 8 класів – 24,44%, особисті якості важливі – 40%. Значний вплив має думка однолітків – (40%). Значний вплив порад дорослих на опитаних – 31,11%. Низький відсоток тих, на кого впливає "привабливість образу" – 2 відповіді (4,44%) та особисті відносини – 2 відповіді (4,44%), є позитивним сигналом, оскільки свідчить про те, що більшість учнів намагаються керуватися більш змістовними критеріями, а не лише зовнішніми факторами чи особистими симпатіями.

Яка, на Твою думку, користь від минулорічної діяльності органу учнівського самоврядування школи, його чинного складу? Оцінка учнями 8-х класів користі від діяльності органу учнівського самоврядування минулого року є досить позитивною. Значна кількість восьмикласників вважають, що більшість рішень приймали на користь учнів (60%). Інші учні – (57,78%) відзначають, що самоврядування відстоювало їхні інтереси на педагогічній раді та перед адміністрацією. 37,78% відзначають, що учнівське самоврядування проводило цікаві пізнавальні і розважальні заходи. 17,78% вказують, що їх інформували про права та привертали увагу до проблем (11,11%). Відносно невеликий відсоток учнів, які вважають, що самоврядування ефективно захищало їхні права у конфліктних ситуаціях (6 учнів, 13,33%). Лише 1 учень (2,22%) вважає, що

самоврядування працювало лише на користь педагогів, а 2 (4,44%) вважають, що учнівське самоврядування не потрібне. Це може свідчити про недостатнє розуміння його ролі та функцій або про негативний досвід його діяльності. Загалом, більшість учнів позитивно оцінюють діяльність органу учнівського самоврядування, відзначаючи його роль у прийнятті рішень на користь учнів, захисті їхніх інтересів та організації заходів.

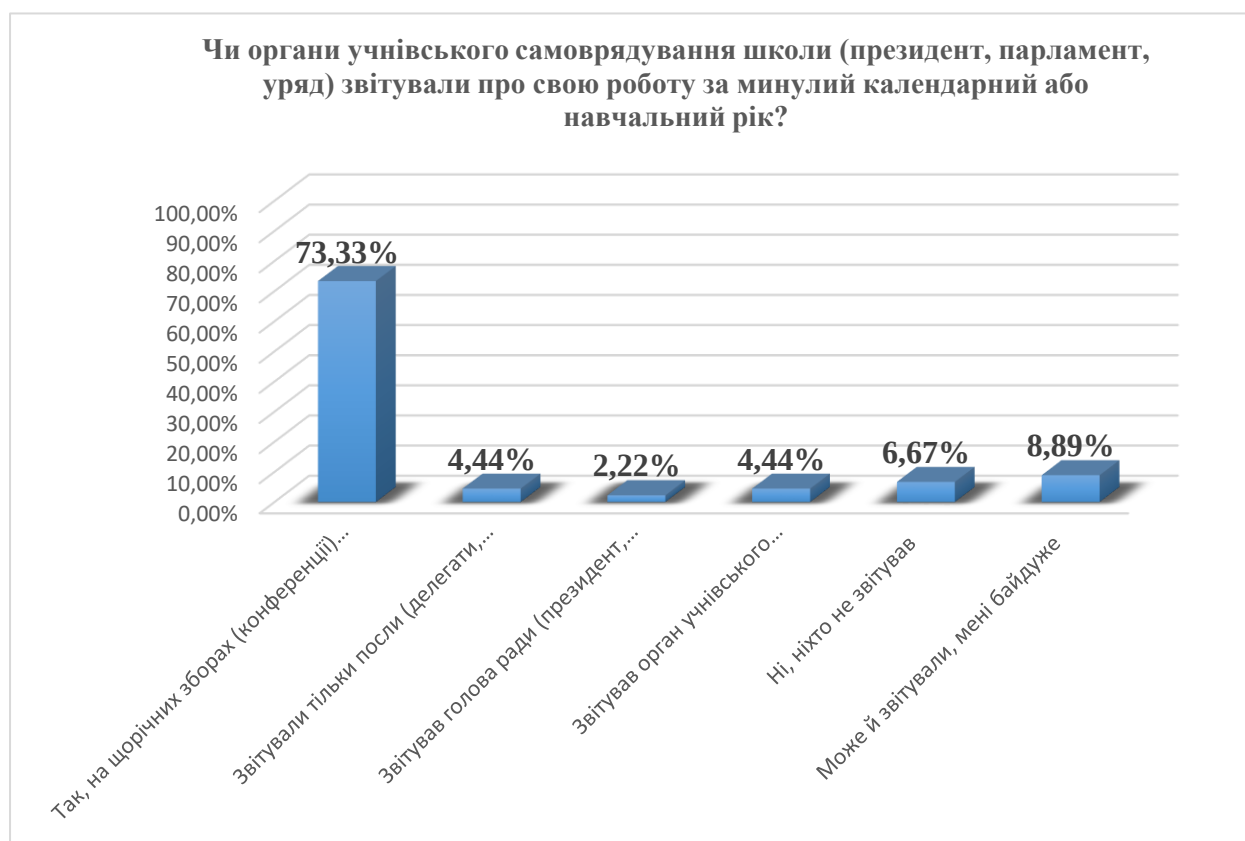
Як Ти оцінюєш чергові вибори до органів учнівського самоврядування, які відбулись цього або минулого календарного року? Оцінка учнями 8-х класів чергових виборів до органів учнівського самоврядування як таких, що проходили з повним дотриманням процедури – так вважають 88,89% опитаних. Наявність окремих незначних порушень, про які вказали 5 учнів (11,11%), є менш позитивним сигналом, але не є критичним, якщо ці порушення дійсно були незначними та не вплинули на загальний результат виборів. Важливо продовжувати практику проведення чесних та прозорих виборів, а також працювати над усуненням навіть незначних порушень для подальшого зміцнення демократичних принципів у шкільному житті.

Як би Ти особисто оцінив ставлення педагогів школи, насамперед дирекції, до учнівського самоврядування? Значна підтримка та врахування думки учнів 8-х класів - 80% "завжди зважають" та – 13,33% "переважно зважають"). Сумарно 93,33% учнів вважають, що керівництво та вчителі в більшості випадків беруть до уваги рішення органів учнівського самоврядування та думку учнів. Неповне врахування думки в окремих випадках відзначили 2 учнів (4,44% "іноді зважають"). І лише 1 учень (2,22%) вважає, що "окремі керівники і вчителі не зважають". Загалом, ставлення педагогів гімназії до учнівського самоврядування можна охарактеризувати як переважно позитивне. Більшість керівництва та вчителів демонструють готовність слухати та враховувати думку учнів, що є важливим для розвитку демократичної культури в гімназії.

Чи обговорювали ви у класі на початку навчального року, семестру, коли та які виховні заходи та проєкти будете здійснювати? Переважна більшість учнів 8-х класів вказує на спільне планування позаурочного шкільного життя з класним керівником (82,22%). Частина учнів зазначає, що обговорювалися лише заходи,

запропоновані класом (4 учні, 8,89%). Невеликий відсоток учнів, які вказують на те, що план виховної роботи був складений класним керівником самостійно (1 учень, 2,22%). Наявність учнів, яких не цікавлять виховні заходи (3 учні, 6,67%). Важливо забезпечити, щоб кожен учень мав можливість висловити свою думку та вплинути на планування заходів, а також знайти способи зацікавити навіть пасивних учнів та показати їм цінність активної участі у житті класу.

Чи органи учнівського самоврядування школи (президент, парламент, уряд) звітували про свою роботу за минулий календарний або навчальний рік? Значна більшість учнів 8-х вказує на звітування органів учнівського самоврядування на щорічних зборах (73,33%). Звітність представників перед своїми виборцями (2 учні, 4,44%). Звітність лідера перед представницьким органом (1 учень, 2,22%). Звітність перед педагогічною радою/громадою (2 учні, 4,44%). Наявність учнів, які стверджують, що ніхто не звітував (3 учні, 6,67%). Є певний відсоток учнів, яким байдуже (4 учні, 8,89%). Загалом, практика звітування органів учнівського самоврядування у гімназії є переважно позитивною, з акцентом на звітності перед учнівською громадою. Проте, наявність випадків відсутності звітності та байдужості частини учнів вказує на необхідність подальшої роботи з підвищення обізнаності учнів про діяльність органів самоврядування.

Якою мірою у школі захищено права і свободи учнів, зокрема ті, що визначені у Конституції (статуті) шкільної учнівської спільноти? Переважна більшість учнів відчуває, що їхні права та свободи в школі загалом захищені, і вони не стикаються з необхідністю їх постійно відстоювати (82,22%). Частина учнів все ж таки вказує на випадки, коли права доводиться відстоювати, свідчить про те, що механізми захисту прав існують і можуть бути задіяні, хоча й не завжди спрацьовують автоматично (4 учні, 8,89%). І лише 1 учень вказав ситуації, коли більшість прав доводиться відстоювати (2,22%). Ситуація, коли права існують лише на папері, але не забезпечуються на практиці, підриває саму ідею правового захисту (1 учень, 2,22%). Недостатня обізнаність про свої права (2 учні, 4,44% "Важко відповісти, не знаю, про які права і свободи йде мова"). Загалом, ситуація із захистом прав і свобод учнів у школі виглядає досить позитивно, оскільки більшість учнів відчувають себе захищеними. Проте, наявність випадків, коли права доводиться відстоювати, а також недостатня обізнаність частини учнів про свої права, вказують на необхідність подальшого зміцнення механізмів захисту прав учнів та підвищення рівня їхньої правової освіти.

- **Педагогічні працівники**

Чи відчували Ви тиск на себе і від кого? Абсолютна більшість педагогічних працівників ніколи не відчувала тиску з боку керівника закладу (38 опитаних, 97,44%). І лише 1 педагог (2,22%) з опитаних вказав, що відчував тиск з боку керівника. Загалом, ситуація з відчуттям тиску з боку керівництва закладу є дуже сприятливою. Вчителі не відчувають жодного тиску, що свідчить про позитивний стиль управління та поважливе ставлення до педагогічних працівників.

Чи прозора система оцінювання у школі? Більшість вчителів (97,44%) "Так, прозора" вважає систему оцінювання у школі прозорою, є потужним свідченням довіри до педагогічного колективу та адміністрації. І лише незначний відсоток (1 педагог, 2,56%) "Радше прозора" які спостерігали окремі випадки маніпуляцій оцінюванням або недостатнього пояснення оцінок, вказує на те, що ідеальної прозорості досягти вдається не завжди. Система оцінювання в закладі освіти характеризується високим рівнем прозорості.

Як Ви особисто реагуєте, якщо учень звертається до Вас із запитанням або просить поради? Однозначна відповідь 39 педагогів "Завжди відповідаю на запитання, даю раду - 100.00%" є надзвичайно позитивною характеристикою. Це свідчить про глибоке розуміння педагогами своєї ролі як наставників та підтримки учнів, що є ключовим для демократичної освіти.

Чи допомагала адміністрація школи вирішувати конфлікти, які минулоріч або нещодавно виникали між учнем/класом та Вами (напр., зриви уроків, грубощі, ігнорування Ваших вимог). Значна більшість педагогів вважає, що адміністрація запобігає конфліктам, відслідковуючи навчальний процес (30 педагогів, 76,92%). Значний відсоток педагогів відзначає, що адміністрація вживала заходів у разі виникнення конфліктів (7 педагогів, 17,95%). Небагато вчителів вважає, що адміністрація допомагає лише після отримання конкретного запиту (1 опитаний, 2,56%). Загалом, дії адміністрації школи у сфері вирішення конфліктів можна охарактеризувати як позитивні, з акцентом на профілактику та реагування на виниклі ситуації. Це свідчить про розуміння адміністрацією своєї відповідальності за створення безпечного та сприятливого навчального середовища.

Чи має учнівство можливість вільно висловлювати свою думку про заклад, взаємини з педагогами? Переважна більшість педагогів вважає, що адміністрація та педагогічний колектив активно заохочують висловлювати власну думку учнів (37 респондентів, 94,87%). Невелика кількість вчителів, які вважають, що адміністрація та педагоги радше не протидіють вільному висловлюванню думок, також є позитивним показником (1 педагог, 2,56%). Загалом, ситуація з можливістю учнів вільно висловлювати свою думку про заклад та взаємини з педагогами є надзвичайно сприятливою з точки зору демократичних принципів. Активне заохочення свободи слова адміністрацією та педагогічним колективом створює здорову та відкриту атмосферу в школі, сприяє розвитку учнів як активних та відповідальних громадян.

Як Ви оцінюєте чергові вибори до органу учнівського самоврядування закладу, проведені цього або минулого календарного року? Оцінка педагогами чергових виборів до органу учнівського самоврядування закладу як таких, що у

переважній більшості (38 опитаних, 97,44%) були проведені з повним дотриманням норм. І лише 1 опитаний вважає, що були окремі незначні порушення (2,56%).

Чи органи учнівського самоврядування школи (голова ради/ президент, парламент, учнівський уряд) звітували про свою роботу за минулий навчальний або календарний рік? Оцінка педагогами звітування органів учнівського самоврядування за минулий рік демонструє позитивну тенденцію. Абсолютна більшість педагогів (38 педагогів, 97,44%) підтверджує, що органи учнівського самоврядування звітували на щорічних учнівських зборах (конференції). Значний відсоток педагогів (16 опитаних, 41,03%) вказує на звітність голови перед учнівським парламентом або на учнівських зборах. В опитуванні педагогів відсутні варіанти відповідей "Ні, не звітували" або "Мені невідомо". Це свідчить про те, що звітність відбувається регулярно.

Що корисного для учнів зробив минулий рік повноважний склад органів учнівського самоврядування школи (учнівської ради або парламенту, уряду, президента та ін.)? Високий відсоток педагогів (33 педагоги, 84,62%) відзначають ухвалення важливих рішень та документів, розроблених самими учнями, є ключовим показником дієвості учнівського самоврядування. Це свідчить про реальну участь учнів у керуванні гімназійним життям, що є фундаментальним принципом демократії. Майже всі педагоги (37 опитаних, 94,87%) підтверджують активну роль учнівського самоврядування в організації різноманітних пізнавальних та розважальних заходів. Значний відсоток педагогів (19 опитаних, 48,72%) вказує на систематичне інформування учнів про їхні права та способи їхнього захисту. Діяльність, спрямована на привернення уваги вчителів та батьків до проблем учнів (28,21%), свідчить про те, що учнівське самоврядування виконує представницьку функцію, доносячи думку учнів до адміністрації та батьківської громади. Відносно низький відсоток педагогів (5 оп., 12,82%) відзначають активну роль учнівського самоврядування у врегулюванні конфліктів та захисті прав учнів, може вказувати на недостатню ефективність або видимість цієї функції.

Як учасники освітнього процесу та громадськість доводяться про прийнятті

адміністрацією закладу рішення, результати її роботи? На регулярне звітування директора перед колективом закладу освіти на загальних зборах (конференціях) вказали абсолютна більшість педагогів (82,05%). 89,74% вказали, що постійно ведеться оприлюднення офіційної інформації на шкільному сайті, офіційній сторінці в соцмережах. Оприлюднення наказів на зборах відзначили 56,41%. Інформування про здобутки через класного керівника та збори – 41,03%. Оцінка способів доведення до відома учасників освітнього процесу та громадськості рішень адміністрації закладу та результатів її роботи є загалом позитивною.

У розробленні яких офіційних документах заклад освіти Ви особисто брали участь? Високий відсоток участі у розробці стратегії розвитку – 92,31% та річного плану - 84,62% свідчить про залучення педагогічного колективу до визначення ключових напрямків розвитку закладу та планування його діяльності на майбутній період. Це відображає принцип спільного прийняття рішень та розподілу відповідальності. Участь у розробці освітньої (35,9%) та виховної програм (84,62%) демонструє вплив педагогів на визначення змісту та методів навчання та виховання учнів. Участь у формуванні нормативної бази - Процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу (46,15%), - Правил внутрішнього розпорядку 38,46%. Неучасть 1 педагога (2,56% - У розробленні жодного з названих документів участі не брав/не брала). Загалом, заклад освіти демонструє високий рівень залучення педагогічного колективу до розробки ключових офіційних документів, що є яскравим проявом

демократичних принципів колегіальності та співуправління. Активна участь педагогів у стратегічному плануванні, формуванні змісту освіти та розробці внутрішньої нормативної бази сприяє створенню більш якісного, прийнятного та ефективного освітнього процесу. Важливо продовжувати цю практику, прагнучи до залучення всіх членів педагогічного колективу до розробки важливих документів закладу.

- **Батьки**

Чи працює заклад освіти (педагоги, учні, батьки) як згуртована розуміння спільної мети спільнота? Переважна більшість батьків відчуває згуртованість (62% "Так" та 22% "Швидше так, ніж ні"): Сумарно 84% опитаних вважають, що заклад освіти працює як згуртована спільнота, яка розуміє спільну мету. Невелика частина опитаних висловлює сумніви щодо згуртованості спільноти (6% "Радше ні, ніж так"). Значний відсоток тих, хто не має чіткої думки (10% "Не знаю"). Загалом, заклад освіти демонструє значний рівень згуртованості та розуміння спільної мети серед учасників освітнього процесу.

Чи можуть Ваша дитина, її однокласники вільно висловлювати свою думку про заклад освіти, взаємини з педагогами? Високий відсоток батьків, кому важко відповісти щодо дискримінації за статевою ознакою (58%). Більше половини батьків не можуть однозначно відповісти на питання про наявність або відсутність сексизму, є серйозним сигналом. Це може свідчити про недостатню обізнаність батьків про ситуацію в гімназії щодо цього питання. Це викликає занепокоєння. Неоднозначна відповідь щодо свободи висловлювання (32% «Радше так»). Значний відсоток тих, кому важко відповісти загалом (10% "Важко відповісти").

Чи траплялося минулого навчального року або тепер, щоб позаурочний захід проводився під відповідальність Вашої дитини, іншого учня/учениці, без участі педагога в його організації? Певна частина батьків знає про проведення заходів, організованих самими учнями та під їхню особисту відповідальність, є позитивним сигналом (20% "Так (я знаю, що окремі заходи учні проводять з власної ініціативи та під особисту відповідальність)"). Залучення учнівського самоврядування та батьків до спільної організації заходів зазначили 34% ("Радше

так: педагоги організовують заходи спільно з учнівським самоврядуванням, батьками»). Залучення до співпраці лише "відібраних" учнів вказали 4% "Радше ні (педагоги, плануючи заходи, залучають до співпраці відібраних ними учнів)". Значна частина батьків - 36% "Ні, жодного разу, учні – тільки виконавці доручень педагогів, які самі планують і відповідають за проведення заходу". Певний відсоток батьків, яким важко відповісти, може свідчити про недостатню комунікацію між гімназією та батьками щодо організації позаурочних заходів та ролі учнів у цьому процесі (6% "Важко відповісти").

До яких органів громадського самоврядування закладу Ви особисто чи Ваші рідні (чоловік/дружина) минулого або цього року обирали представників? Значна частина батьків бере участь у виборах до органів батьківського самоврядування класу (78%). Низька активність у виборах до загальношкільного органу батьківського самоврядування вказали 8% опитаних батьків. Значний відсоток тих, хто не брав участі у виборах (18%). Відсутність виборів вказали 2% батьків. Загалом, батьки демонструють досить високу активність на рівні класних батьківських комітетів, що є позитивним.

Як Ви оцінюєте останні проведені вибори до органу батьківського самоврядування закладу? Значна більшість батьків вважає, що вибори були проведені з повним дотриманням встановлених норм (86%). Наявність незначних порушень, так вважають 6% опитаних батьків. На відсутність виборів вказують лише 8% респондентів. Загалом, оцінка проведених виборів є скоріше позитивною завдяки високому рівню дотримання норм Положення.

Чи звітував чинний склад органу батьківського самоврядування закладу перед батьками минулого або цього року? Значна більшість батьків (82%) підтверджує звітування органу батьківського самоврядування на щорічних зборах (конференції) батьківської громади закладу освіти. На звітування членів органу батьківського самоврядування перед батьками вказують 14% опитаних. Звітність лише перед членами органу (2%). Відсутність звітності (2%). Загалом, практика звітування органу батьківського самоврядування є переважно позитивною, з акцентом на звітності перед усією батьківською громадою. Важливо забезпечити, щоб усі члени органу батьківського самоврядування

усвідомлювали свою відповідальність перед усією батьківською громадою та регулярно звітували про свою діяльність у доступній та зрозумілій формі.

Чи звітував чинний склад органу батьківського самоврядування закладу перед батьками минулого або цього року?

Що, на Вашу думку, корисного зробив для батьківської спільноти чинний склад органу батьківського самоврядування закладу за минулий рік? Половина батьків (50%) вважає, що орган самоврядування відстоював інтереси батьківської громади на педагогічній раді та перед адміністрацією гімназії, є важливим показником. Участь у захисті прав дітей та батьків у конфліктних ситуаціях, навіть якщо цей відсоток не є високим (20%), вказує на готовність органу самоврядування виконувати правозахисну функцію. Інформування батьків про їхні права як учасників освітнього процесу вказали 24% опитаних батьків. 32% допомагали педагогам у проведенні заходів. Організація родинних заходів (18%). Відчуття фіктивності самоврядування (2%). Брак інформації про роботу органу (18%). Організували ряд заходів для привернення уваги вчителів і батьків до проблем дітей та родин – 10%. Загалом, оцінка користі від діяльності органу батьківського самоврядування є неоднозначною. З одного боку, частина батьків відзначає його роль у представництві інтересів та захисті прав. З іншого боку, значна кількість батьків не має інформації про його роботу.

Чи цьогоріч та минулого року дирекція погоджувала свої рішення з батьківським комітетом закладу освіти? Переважна більшість батьків вважає, що дирекція погоджувала з батьківським комітетом усе, що потрібно (82% "Усе, що потрібно, погоджувала"). Невеликий відсоток батьків, які вважають, що дирекція

погоджувала лише ті рішення, які вважала за потрібне (4% "Не завжди, погоджувала тільки те, що вважала доцільним"). Значна частина батьків не знає, які саме рішення адміністрація зобов'язана погоджувати з батьківським комітетом (14% "Не знаю, що саме адміністрація зобов'язана погоджувати з батьківським комітетом"). Загалом, практика погодження рішень дирекції з батьківським комітетом є переважно позитивною, що свідчить про готовність адміністрації до співпраці з батьківською громадою.

Як батьки та інші учасники освітнього процесу, громадськість довідуються про прийняті адміністрацією закладу рішення, результати роботи? На щорічне звітування директора вказали (64%) опитаних батьків. Оприлюднення наказів на зборах (40%). Повідомлення класними керівниками (12%). Відносно низький відсоток використання сайту закладу та соціальних мереж як централізованого джерела офіційної інформації обмежує доступність та оперативність отримання інформації для широкого кола зацікавлених осіб (24% «Офіційні документи (накази, рішення педрад, звіти тощо) та новини обов'язково розміщують на сайті закладу, його веб-сторінці в соціальних мережах»). Несистематичне інформування про здобутки (28% «Про здобутки учнів та педагогів повідомляють на годині класного керівника, на учнівських та батьківських зборах, у місцевій пресі»). Частина батьків дізнається про прийняті адміністрацією закладу рішення та результати роботи з неформальних каналів інформування (26% «Педагоги, учні та батьки розміщують відповідні дописи на своїх сторінках у соціальних мережах»). Низький відсоток батьків (12%), які дізнаються інформацію від класного керівника при зустрічі або телефоном.

У розробленні яких офіційних документів Ви особисто або ваші рідні брали участь? Висока участь у стратегічному плануванні (28% - Стратегії/програми розвитку закладу освіти; 28% - Річного плану роботи органу батьківського самоврядування). Великий відсоток батьків вказують, що залучені до формування виховної складової (26% - Виховної програми/виховних проектів). Участь у формуванні правил поведінки (22% - Правил поведінки учнів/батьків у закладі освіти). Участь у розробці освітньої програми (10% - Освітньої програми закладу). Низький рівень залучення (32% - У розробленні жодного з названих

документів ні я, ні мої рідні участі не брали). Загалом, заклад освіти демонструє певні зусилля щодо залучення батьків до розробки офіційних документів.

Як можна дізнатись про діяльність органу батьківського самоврядування закладу освіти/ класу? Переважна більшість батьків (94%) дізнається про діяльність органу самоврядування, відвідуючи батьківські збори. Значний відсоток батьків отримує інформацію через звіти батьківського комітету (34%). Певна частина батьків використовує сайт гімназії та соціальні мережі для отримання інформації (36% - сайт /соцмережі; 4.00% - вебсторінка батьківського комітету). Незначна кількість батьків, які звертаються безпосередньо до керівників органу батьківського самоврядування за інформацією - 2%. Загалом, основним способом отримання інформації про діяльність батьківського самоврядування залишаються батьківські збори, що забезпечує безпосередній контакт.

На розвиток яких рис учнів найбільше впливає заклад освіти, де вчиться Ваша дитина? 88% відзначили, що заклад освіти впливає на «Відповідальність (уміння тримати слово, почуття морального обов'язку)». 70% батьків відзначили, що у школі формується «Впевненість у собі (воля досягати цілей, не відступати перед труднощами, діяти за переконаннями)»; чесність (58%); Сміливість (54%); Почуття власної гідності (48%); Широта поглядів (28%); Підприємливість (28%); Раціоналізм (20%). Риси, що мають низький рівень розвитку та є антидемократичними: корисливість (4%), Ненадійність (2%). Загалом, заклад освіти, де навчаються діти опитаних батьків, робить значний внесок у розвиток важливих рис, необхідних для формування демократично зрілої особистості. Акцент на відповідальності, впевненості у собі, чесності, сміливості та почутті власної гідності є фундаментом для виховання активних та свідомих громадян. Розвиток широти поглядів, підприємливості та раціоналізму також сприяє адаптації учнів до життя в сучасному демократичному суспільстві.

Ключове питання 4: Наскільки забезпеченні можливості учнів формували ідентичність політичного українця, патріота й набутий досвід громадянської поведінки?

Теза: в освітньому закладі станом на сьогодні створено майже повністю умови для формування патріотичного світогляду українця та набуття досвіду громадянської поведінки.

Аргументи і факти: За результатами анкетування відповіді, що дозволяють визнати виховний простір загальноосвітнього навчального закладу патріотичним, дали більшість опитаних.

У навчальному закладі створені достатньо добрі умови для формування характеру учнів як патріотів-українців та для набуття досвіду їх громадської поведінки.

Ось деякі наші здобутки та заходи, які спрямовані на формування патріотизму серед учнів: вивчення історії та культури України: поглиблене вивчення історії України (ми пропонуємо курси та факультативи, які охоплюють різні періоди історії України, акцентуючи увагу на боротьбі за незалежність, героїчних постатях та ключових подіях), інтегровані уроки (елементи патріотичного виховання інтегруються в різні предмети, такі як література, географія, мистецтво, що допомагає учням усвідомити багатогранність української ідентичності), краєзнавчі дослідження та екскурсії (організуються екскурсії до історичних місць, музеїв, заповідників України, а також заохочуються учнівські краєзнавчі проекти, що сприяють пізнанню рідного краю). Під час оцінювання освітнього середовища (97% учнів 4 класів відповіли, що тільки українською

мовою спілкуються в навчальному закладі - 100% - вчителі, 97,78 % - учні 8 класів, 100 % - батьки). Це засвідчує, що вивчення української мови та літератури теж відіграє велике значення - підкреслюється важливість державної мови як основи національної ідентичності. На питання «Чи вмієш ти виконувати напам'ять Гімн України? – 100% відповіли учні, батьки, педагоги, а на питання «Чи можеш ти описувати Прапор України? (так -100% відповіли 4 класи, а на питання «Чи траплялися з боку учнів або працівників школи випадки неповаги до державних символів України, наприклад, під час виконання гімну, виносу/підняття прапора?» - учні 43 - 8 класу (95,56%, що всі з повагою відносяться до державних символів). На запитання «Чи траплялось, щоб у 8-9 класі саме завдяки уроку/позаурочному заходів Ти зацікавив хтось із сучасних або історичних діячів/діячок? – «Так»- 40% учнів 8 класу, бувало, але нечасто -13 учнів 28,89%, а відповідь «Не бувало» -13,33%. Отже, більшість відповідей учнів 4 та 8 класів підтверджує, що саме завдяки урокам та позаурочним заходам вони відкрили для себе та зацікавилися сучасними й історичними діячами та діячками, а це яскраво демонструє важливу роль освітнього процесу у формуванні інтересу до історії, культури та суспільства, а також у надиханні молоді прикладами видатних особистостей.

На питання «Чи можеш ти розповісти про походження малого Герба України» – відповіли «так» - 93,75% з них – 28 дівчата і 17- хлопців, і лише 3 учнів 4 класу не впевнені у походженні герба, а 94,87% педагогів відповіли, що працівники та учні закладу з повагою ставляться до державних символів України. Відсутність випадків неповаги до державних символів України з боку учнів та працівників гімназії протягом цього та минулого року є беззаперечним свідченням їхньої високої громадянської культури, глибокої поваги до національних святинь та усвідомлення важливості державних символів як основи національної ідентичності.

У нашому навчальному закладі вивчаються твори українських письменників, які відображають національний дух і цінності, вшанування національних символів та традицій, проведення урочистих заходів, організовуються святкування державних свят, днів пам'яті, вшанування Героїв, під час яких учні

дізнаються про їхнє значення та символіку, використання національної символіки: у навчальних приміщеннях розміщено державні символи, проводяться тематичні виставки, присвячені національній символіці та історії. Так, під час опитування «Поясни, чому цінуєш якісь історичні постаті, наприклад, Тараса Шевченка, Лесю Українку, Романа Шухевича або Героїв Небесної Сотні? – відповідь «Так» надали 93,75% - 45 учнів 4 класів, не впевнені були – лише 3% і це учні з низькою успішністю. На питання «Використовувати потрібні слова, жести, стійки (наприклад, стійку «струнко») при вшануванні державної символіки (прапора, герба), а також полеглих українських героїв – 100 % - відповіли «Так». Отже, такий високий показник демонструє глибоку повагу учнів до державних символів України, що вони шанують її героїв, знають видатних письменників, що засвідчує про їхню високу національну свідомість.

У гімназії відроджуються народні традиції та обряди, проводяться майстер-класи, тематичні вечори, фольклорні фестивалі, де учні мають змогу долучитися до української культурної спадщини, так на питання «Чи сподобалось Тобі, як минулого навчального року ваш клас і школа відзначили державні та релігійні свята (наприклад, День знань чи Шевченківські дні, наближення Різдва або Великодня)? - 45 учнів 4 класу – 93,75% відповіли «Так» і лише – 6,25% відповіли, що дещо не сподобалося. Щодо учнів 8 класів, то 80% - дали позитивну відповідь, 11,11% учнів, відповіли, що люблять самі готувати та проводити такі заходи. З цього можна зробити висновок, що майже 100% учнів, батьків та педагогів нашої гімназії з великим задоволенням беруть участь у державних та релігійних святах, отримуючи від цього лише позитивні емоції.

На питання «Як більшість учнів реагувала на проведені минулоріч та нещодавно заходи патріотичного спрямування (напр., кампанії вшанування героїв, екскурсії, зустрічі з фахівцями з історії, культури і господарського життя України)?» - 32 педагоги дали 82,05% схвальних відповідей, і з них -7 учителів (17,95%) з цікавістю та постійно відвідувала такі заходи.

Переважна більшість педагогів (92,31%) підтверджують, що учні гімназії минулого року та нещодавно проявляли ініціативу в організації патріотичних заходів та волонтерських акцій. Це є яскравим свідченням високого рівня

патріотичної свідомості та активної громадянської позиції учнів, їхнього прагнення долучатися до суспільно корисних справ та виявляти небайдужість.

Створення патріотичного середовища: оформлення навчальних приміщень: Створення тематичних куточків, виставок, стендів, присвячених історії, культурі, видатним особистостям України також у нашому навчальному закладі відіграє неабияке значення. Так, наприклад на питання «Чи траплялися минулого навчального року або нещодавно прояви вандалізму – свідоме нищення учнями школи насаджень, пам'яток чи громадського, зокрема шкільного майна?» (8 учнів – 17,78% відповіли, що скоріш це траплялося випадково, 44,44% - впевнені, що такого не роблять, 15 учнів – 33,33% не чули пі не бачили таких випадків). Позитивні відповіді учнів свідчать про відсутність проявів вандалізму щодо шкільного майна, насаджень чи пам'яток протягом минулого навчального року та нещодавнього часу. Це є позитивним показником виховної роботи гімназії та свідчить про свідоме ставлення учнів до збереження шкільного та громадського майна.

На питання «Як упродовж минулого навчального року реагували керівники Твоєї школи (директор, заступники директора, класний керівник) на пропозиції учнів долучитись до благоустрою її території чи навколишнього громадського простору, організувати цікаві для школярів патріотичні або заходи?» - (38 учнів 8 класів, а це 84,44% відповіли про підтримку з боку вчителів, керівника та адміністрації навчального закладу, інколи підтримували – 8,89%). Отже, позитивні відгуки учнів щодо реакції керівництва школи на їхні пропозиції щодо благоустрою території та організації патріотичних заходів свідчать про відкритість адміністрації до ініціатив учнів, готовність підтримувати їхню активну громадянську позицію та створювати сприятливе середовище для самореалізації. Незважаючи на загалом позитивні відгуки щодо підтримки учнівських ініціатив з благоустрою та патріотичних заходів, недостатня кількість схвальних відгуків може вказувати на потенціал для посилення комунікації та відзначення внеску учнів з боку адміністрації.

Залучення батьків та громади: організація спільних заходів, зустрічей з цікавими людьми, представниками громадських організацій та ветеранами теж

відіграють неабияке значення в освітньому та виховному процесі. Переважна більшість педагогів (92,31%) засвідчують, що учасники освітнього процесу мали можливість спілкуватися з активістами громадських організацій, волонтерами та захисниками України, причому навіть частіше, ніж до повномасштабного вторгнення. Це підкреслює важливу роль гімназії у налагодженні зв'язків з громадою та патріотичному вихованні, надаючи учням цінний досвід безпосереднього спілкування з людьми, які активно розбудовують громадянське суспільство та захищають Україну. Лише незначна частина педагогів (5,13%) вказала на відсутність таких зустрічей, що свідчить про системну роботу в цьому напрямку.

Абсолютна більшість педагогів (94,87%) підтверджують активну практику педагогічного волонтерства в закладі освіти, включаючи наставництво, соціальне репетиторство, соціально-педагогічну допомогу та просвітництво, а також залучення до цієї діяльності учнів старшого шкільного віку. Це свідчить про глибоко вкорінену культуру взаємодопомоги, соціальної відповідальності та громадянської свідомості серед педагогічного колективу та старшокласників гімназії.

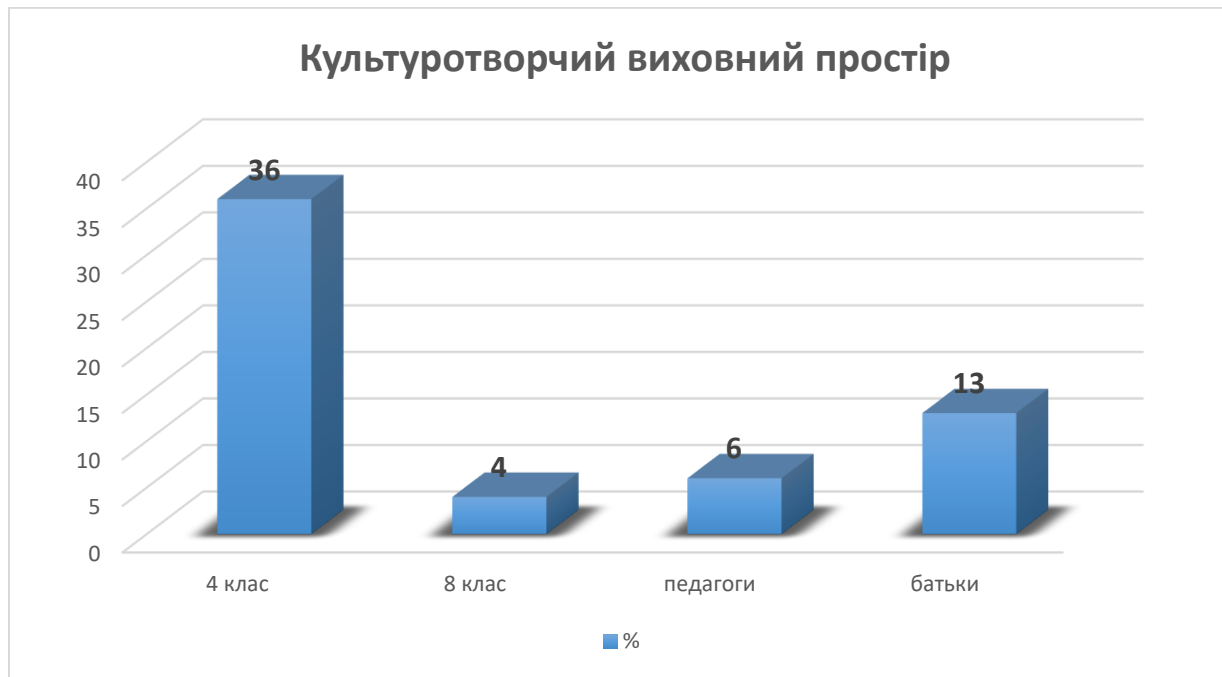
На питання «Чи практикують у закладі освіти педагогічне волонтерство (наставництво, соціальне репетиторство, соціально-педагогічну допомогу потребуючим, просвітництво), зокрема, волонтерство дітей старшого шкільного віку?» - 32 батьків – 82,05% відповіли «із захопленням, брали активну участь в організації таких заходів», 7 батьків – 17,95 % «що з цікавістю, постійно відвідували такі заходи».

Ключове питання 5: Наскільки у шкільному освітньому середовищі використовуються форми і методи, що є розвивальними і мотивуючими до навчання?

Теза: в навчальному закладі станом на сьогодні є достатньо сприятливі умови для розвивального і мотивуючого навчання, використовуються активні та інтерактивні методи, працює бібліотека; забезпечується розвиток інтелектуального потенціалу всіх суб'єктів.

Культуротворчий виховний простір визнали: четвертокласники – 36%,

восьмикласники – 4 %, батьки – 13%, вчителі – 6%.

Аргументи і факти

На шляху до освітнього середовища, що мотивує і розвиває учнів є досягнення у використанні найрізноманітніших активних та інтерактивних методів, роботі гуртків, секцій з використанням ІКТ, Інтернету, систематично проводяться екскурсії, подорожі.

Навчальний процес, як і виховний у гімназії проходить цікаво та з використанням різноманітних методів. Дуже часто на уроках учні виконують завдання групами або/і парами. Опрацювавши відповіді респондентів на дану тематику ми побачили, що більшість учнів позитивно ставляться до роботи в парах чи групах на уроках. 93,75% опитаних учнів відповіли, що їм подобається така форма роботи, вважаючи її цікавою.

Найчастіше парна або групова робота практикується на уроках:

- Літератури (української та зарубіжної) (77,78%);
- Історії (України та всесвітньої) (77,78%);
- Української мови (48,89%);
- Фізики (42,22%);
- Технологій (трудового навчання) (40,00%);
- Математики (алгебри та геометрії) (37,78%);
- Іноземної мови (англійської, французької, німецької) (35,56%);

- Географії (35,56%);
- Хімії та Біології (по 28,89%);
- Основ здоров'я (20,00%).

Лише 2,22% учнів (це 1 учень 8 класу) зазначив, що в їх класі взагалі не практикується групова чи парна робота.

Вчителі також досить часто використовують парну та групову роботу на уроках, особливо для таких видів завдань:

- Оцінювання (89,74% - регулярно);
- Узагальнення (84,62% - регулярно);
- Робота в парі/тріаді (84,62% - регулярно);
- Аналіз і порівняння (64,10% - регулярно);
- Групова робота (4-6 осіб) (58,97% - регулярно);
- Проєкти (дослідження, громадський захід) (48,72% - регулярно; 48,72% - інколи);
- Творчі завдання (есе, роздум, твір) (43,59% - регулярно; 48,72% - інколи);
- Прогнозування (41,03% - регулярно; 56,41% - інколи).

На запитання «Як Ти виконуєш домашні творчі роботи (твір-роздум, есе тощо)?» 100% восьмикласників відповіли, що «тільки самостійно, висловлюю власні думки».

Деякі учителі ніколи не використовують такі види завдань: творче (есе, роздум, твір) - 3 (7,69%), проєкт - 1 (2,56%), на прогнозування - 1 (2,56%). Це пов'язано з тим, що це вчителі точних наук.

На запитання «Чи цього семестру вчителі організовували на уроках навчальні дискусії з проблемних питань?» учні 8-их класів відповіли таким чином:

усі учителі організовували і часто - 30 (66,67%);

інколи організовували – 6 (13,33%);

дехто організовував і доволі часто - 4 (8,89%);

дехто з учителів інколи організовував 3 (6,67%).

Є й такі учні, які вважають, що важко відповісти на таке запитання - це 2 восьмикласниці (4,44%).

На запитання «Чим корисною була для Тебе минулого навчального року шкільна бібліотека?» учні вважають, що основна функція - найчастіше учні використовують бібліотеку для читання книг (81,25% учнів 4 класів та 44,44% восьмикласників).

Додаткові послуги - деякі учні використовують читальний зал та комп'ютери для пошуку інформації. Також бібліотека надає всім учням підручники.

Обмежене використання інших послуг: лише невелика частина восьмикласників консультиється щодо навчальних проєктів (15,56%) або відвідує заходи, організовані бібліотекою (20%).

Для батьків:

- Читання літератури: більшість батьків вказують, що їхні діти позичають літературу для читання - 58%.
- Консультації: значна частина дітей консультиється в бібліотеці щодо необхідної інформації – 54%.
- Використання електронних ресурсів: деякі діти використовують електронні освітні ресурси – 14%.

Педагоги вважають, що шкільна бібліотека здійснює інформаційний супровід освітнього процесу (94,87%), сприяє формуванню інформаційної компетентності (94,87%), зберігає інформаційні ресурси закладу(35,9%).

Роль бібліотеки в освітньому процесі:

- Інформаційний супровід: бібліотека відіграє важливу роль в інформаційному забезпеченні освітнього процесу, включаючи пошук і підбір літератури.
- Формування інформаційної компетентності: бібліотека сприяє розвитку інформаційної компетентності учнів та вчителів.

Опрацювавши запитання для учнів 4 класу «Чи відвідував/ла Ти минулого навчального року якийсь шкільний гурток, спортивну секцію або мистецьку студію?», 64.58% (з них хлопців -39,58%, дівчат -25%) відвідують гуртки, спортивні секції та музичну школу.

Майже подібне запитання було запропоноване восьмикласникам. На запитання «Якою мірою школа задовольняє Твої пізнавальні та/або розвиткові інтереси у позаурочний час?» учні 8-х класів мали можливість обрати декілька відповідей.

13 (28,89%) вказали, що тренуються у шкільний спортивній секції/спортивному гуртку; 11 (24,44%) відвідують шкільний науковий гурток, 2(4,44%) займаються у шкільній мистецькій студії, 3 (6,67%) навчається у музичній школі. Проте, є й такі, а це 22 (48,89%), які не відвідують жодних шкільних гуртків, оскільки у них є інші інтереси.

На запитання «Чи минулого навчального року Ти добровільно брав/ла участь у тематичних конкурсах, турнірах, змаганнях, які проводили в школі різні організації та вчителі?» учні 4 класу відповіли, що «звісно, у кількох» – 3 (77,08%); так, в одному чи двох – 5 (10,42%) та 8,33% учням вчителі не розповідали про такі заходи.

Проаналізувавши запитання восьмикласникам щодо участі у шкільних публічних заходах - олімпіадах, конкурсах, виставках, змаганнях тощо та скерування їх або їх витвір для участі у таких заходах (науковому, технічному, літературному, мистецькому) - відповіді були різноманітними:

на спортивні змагання - 19 (42,22%);

на предметні олімпіади, конкурси, турніри - 24 (53,33%);

на літературних конкурсах, мистецьких виставках - 10 (22,22%);

на учнівські наукові конференції, конкурси, семінари - 4 (8,89%);

на технічні виставки, конкурси - 3 (6,67%).

Але є і такі учні, які не брали участь у таких заходах з власної ініціативи. Це 4 (8,89%) респондентів.

Вчителі на запитання «Яким чином педагоги та адміністрація добирають учнів для участі в регіональних олімпіадах, конкурсах чи спортивних змаганнях?» 89,74% відповіли, що за правилами, встановленими відповідним положенням (напр., учасниками стають переможці відбіркового етапу, що відбувався в закладі). Досягнення учнів у I турі II етапу учнівських предметних олімпіад у 2024/2025: 4 перші місця, 5 других місць та 3 треті місця; у II турі II етапу – два призові місця.

Опрацювавши запитання що до проведення позаурочного часу зі своїм класом/школою учні 4 класу на запитання «Чи сподобались Тобі екскурсії (в музеї, вулицями, рідним краєм), на які клас вирушав минулого навчального

року?» майже всі учні 97,92% відповіли, що це дуже цікаво.

На запитання «Чи подобається Тобі проводити зі своїм класом/школою позаурочний час?» отримали різноманітні відповіді учнів 8 класів:

- значній кількості опитаних подобаються походи/туристичні поїздки - 66,69%
- цікавлять екскурсії у музеї та виставки – 80 % учнів,
- із задоволенням відвідують театри – 22,22%,

Є і такі учні, які зазвичай ухиляються від участі у таких заходах – 2,22%).

На запитання «Наскільки часто впродовж минулого навчального року Твої рідні (батьки, старші брат/сестра, дальші родичі) були активними учасниками різних позаурочних заходів (екскурсій, подорожей, експедицій, організації турнірів, олімпіад тощо?» Респонденти 8 класів відповіли, що завжди брали участь -22 (48,89%); беруть участь тільки тоді, коли мають на це час 14(31,11%). Проте незначна кількість учасників опитування відповіла, що ніколи не брала участі - 6 (13,33%).

А також на запитання «Чи брав участь упродовж минулого навчального року в експедиціях, екскурсіях, подорожах, організованих з ініціативи або за підтримки вчителів чи батьків?» учні 8 класу відповіли, що брали участь в усіх таких заходах, якщо мав/мала таку можливість - 84,44%, долучався тільки до окремих заходів, які мене цікавили – 4,44%; побував тільки в місцевих закладах культури (краєзнавчому музеї, картинній галереї, виставковій залі) - 4,44%; також оглянув /оглянула пам'ятки культури та історії іншого регіону/країни - 6,67%.

На запитання «Чи учнівство охоче брало участь у позаурочних заходах, які відбувалися в закладі освіти цього та минулого року?» майже усі вчителі відповіли, що завжди охоче (участь завжди добровільна, захід погоджено з органами учнівського самоврядування, розрекламовано) - 36 (92,31%) респондентів.

А батьки на запитання «Ваша дитина, її друзі беруть участь в позаурочних заходах, що проводяться в закладі освіти, добровільно чи під примусом?» відповіли, що завжди охоче (участь виключно добровільна, захід погоджено з органами учнівського самоврядування, «розрекламовано») - 86%, та найчастіше без примусу (більшість однокласників теж приходить добровільно, з цікавості,

завдяки рекламі, решту зобов'язують) – 12%.

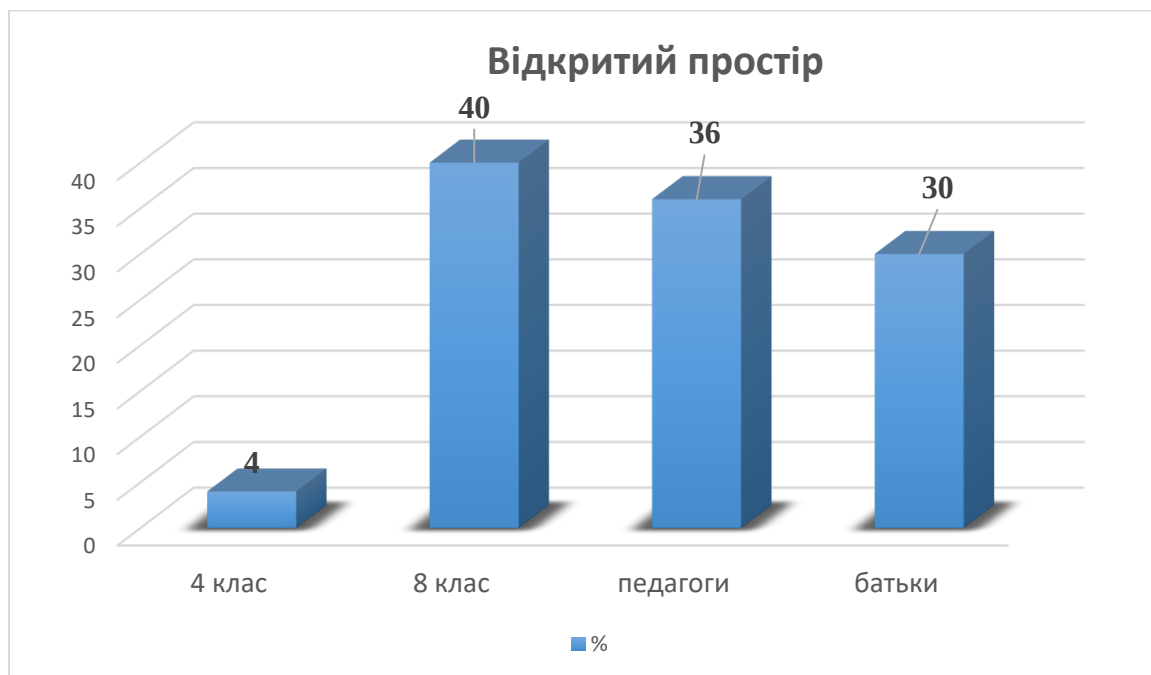
Проаналізувавши відповіді запитань щодо дбалої та цікавої організації учителями екскурсій, змагань та інше ми бачимо, що це проходить на достатньо високому рівні. 82,22% восьмикласників відповіли, що усі загалом дбають і досить успішно - 40 (74.07%). І 97,4% учителів згодні із попередніми учасниками опитування. Батьки на запитання «Наскільки дбайливо ставились педагоги до організації позаурочних заходів (експедицій, екскурсій, подорожей, змагань тощо), які Ви цього чи минулого року відвідали або про які довідалися від дитини?» вважають, що дбали усі й загалом успішно – 92%.

42 (84%) батьків відповіли, що дирекція підтримує ініціативи батьків, що стосуються освітнього процесу (організувати подорож, екскурсію, дитячий ранок, тематичний вечір). 21 (66%) батьків вважають, що найчастіше задіяні (батьківські комітети є активними організаторами виховних справ). Батьківська спільнота закладу часто бере участь у ініціюванні та допомозі організації заходів. Учасники освітнього процесу, як правило, радяться між собою при плануванні позаурочних заходів. 86% опитаних стверджують, що кожна подія обговорюється усіма учасниками

Ключове питання 6: Якою мірою учасники навчально - виховного процесу залучені до громадської діяльності, є відкриті до партнерства і позитивно налаштовані до інклюзивної форми навчання.

Теза: у гімназії станом на сьогодні склалося загалом позитивне ставлення до дітей з особливими потребами. Учасники освітнього процесу частково залучені до громадської діяльності та життя місцевої громади.

Відкритим простір визнали: четвертокласники – 4%, восьмикласники – 40%, батьки – 30%, вчителі – 36%.

Аргументи і факти:

За результатами анкетування більшість респондентів, відповіді яких дозволяють стверджувати, що простір навчального закладу є відкритим для обміну інформацією, установлення сталих зав'язків “школа - сім'я”, “школа - влада”, “школа - ОТГ”, а також до співіснування з учасниками інклюзивної форми навчання.

За результатами дослідження освітнього середовища виховний простір є майже повністю відкритим; створені нормальні умови для навчання дітей з особливими потребами. У 2024-2025 н.р. у гімназії функціонує 3 інклюзивні класи. Тому створення інклюзивного освітнього середовища є дуже актуальним. Адміністрація, педколектив школи працюють над створенням інклюзивного освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами: постійно вдосконалюється навчально-матеріальна база кабінетів, їх естетичне оформлення. Діти мають можливість отримання кваліфікованої допомоги спеціалістів: соціального педагога, практичного психолога.

Ключовими питаннями, які оцінюють на скільки відкритий виховний простір є: Як учні ставляться до школярів з особливими освітніми потребами?

Здобувачі освіти ставляться до учнів з особливими освітніми потребами так само, як і до більшості учнів. Це підтверджують результати опитування: учні 4-х класів – 47 дітей (97,92%), 8-х класів – 32 дітей (71,11%). 30 батьків (60%) зазначають, що їхні діти відкриті до спілкування, проявляють увагу та турботу.

Це свідчить про формування позитивного ставлення до дітей з особливими потребами. Педагоги (79,49%) створюють у класних колективах атмосферу дружніх дитячих відносин. Усі діти, незалежно від стану їхнього здоров'я, статі, раси, походження мають однакові права і можливості. Учні 8-х класів, а саме 9 дітей (20%) зазначили, що із зацікавленістю та бажанням спілкуватися ставляться до таких учнів.

Чи була можливість в учасників освітнього процесу спілкуватися з активістами громадських організацій, волонтерами, захисниками Батьківщини? Учительська спільнота та здобувачі освіти досить часто спілкуються з активістами громадських організацій, волонтерами, захисниками Батьківщини. Це можна побачити з відповідей учнів 8-х класів, у закладі освіти відбувались зустрічі за участю активістів громадських організацій, волонтерів, захисників Батьківщини, 37 учнів (82,22%) стверджують, що навіть частіше ніж до повномасштабного вторгнення військ РФ в Україну, це і підтверджують 45 батьків (90%). Щодо організації спільних заходів із іншими освітніми установами або ГО учителі - респонденти відповіли, що такі заходи періодично проводяться. Про це свідчить 34 (87,18%) відповіді учителів, радше, несистематично – 3 (7,69%) і 2 (5,13%) – важко відповісти. Учні нашого навчального закладу разом з педагогами гімназії мали можливість зустрітися та спілкуватися з активістами громадських організацій, волонтерами та

Захисниками Батьківщини. Наш заклад практикує та поширює ідею волонтерства, організовуючи різноманітні волонтерські акції для підтримки Захисників нашої Держави.

Яким є ставлення Твоїх однокласників до учнів, які у зв'язку з війною переселились до вашого населеного пункту? Щодо спілкування з учнями ВПО учасники е-опитування є такі результати: 34 учні 8-х класів (75,56%) зазначили, що часто спілкуються з такими учнями так, як у школі, так і поза її межами, 10 учнів (22,22%) нейтрально, спілкуються так, як між собою. Це підтверджують і педагогічні працівники (43,59%), що діти із зацікавленістю та бажанням спілкуються, намагаються інтегрувати новачків у колектив, 22 вчителі (56,41%) так само, як і до інших школярів. (76,00%), а це 38 батьків стверджують, що їх діти часто спілкуються з такими дітьми, як у школі, так і поза її межами, а 7 батьків (14,00%) нейтрально, спілкуються так, як між собою.

Якщо Ви є внутрішньо переміщеною особою, яким є ставлення до Вас?

12 учнів (26,67%) 8-х класів, які є внутрішньо переміщеними зазначили, що ставлення однокласників до них є доброзичливе, діти між собою спілкуються, як у школі, так і поза межами. Це підтверджують і 7 батьків (14,00%).

Чи батьки, опікуни або їх рідня були задіяні у виховних справах, інших заходах, які відбулись у закладі цього або минулого року? Яку допомогу від батьківської спільноти заклад освіти отримав цього та минулого року?

У кожному класі створено батьківський комітет, який є активним організатором виховних справ. Частина батьків зазначає, що вони були задіяні у виховних заходах, а саме 33 батьків (66%), теж саме стверджують 29 педагогів (74,36%). 27 батьків (54%) самі ініціюють виховні заходи, 17 батьків (34%) частково взяли на себе фінансування та матеріальне забезпечення закладу, а 20 батьків (40%) долучались до виховних справ, безпосередніми учасниками яких були їхні діти. 22 педагогічних працівників (56,41%) зазначили, що батьки ініціювали окремі виховні заходи, допомагали організаційно, 17,95% батьків частково взяли на себе фінансування та матеріальне забезпечення закладу.

Які форми роботи Ви найактивніше використовуєте у роботі з батьками?

Залучаючи батьківську спільноту до співпраці та вивчення думки батьків,

педагоги використовують різноманітні форми роботи: анкетування 66,67%, бесіди 7,69%, батьківські збори 97,44%, організація та супровід подорожей - 64,1%, індивідуальні зустрічі 56,41%, спілкування через засоби електронного зв'язку 2,56%, тренінги батьківської компетентності 17,95%. Це і підтверджують батьки, 86% - батьківські збори, 18% - тренінги батьківської компетентності, 52% залучення до організації та супроводу туристичних походів, змагань, 28% - індивідуальні зустрічі, 10% - організація консультацій у практичного психолога, 30% спілкування через засоби електронного зв'язку. За даними анкетування та аналізу відповідей батьків, можна стверджувати, що школа формує відкритий виховний простір. Керівництво чує учасників освітнього процесу, знаходить час для обговорення проблем, враховує пропозиції, а отже, відкрите до спілкування. Отже, можна зробити висновок, що виховний простір Самбірської гімназії №4 - відкритий (достатній рівень).

ВИСНОВКИ

Аналіз дослідження якості освітнього середовища у Самбірській гімназії №4 як виховному просторі, показав відсутність суттєвих розбіжностей між цілями виховання, які встановлені освітнім законодавством та рекомендованими МОН України, методичними документами й завданнями шкільних виховних програм, що їх обрав заклад. Однак гімназійній спільноті ще слід докласти зусиль до формування таких виховних якостей, як активна громадянська позиція, ініціативність, лідерські здібності, критичне мислення.

Дослідження у навчальному закладі з питань безпеки освітнього простору, а саме: повітряно-тепловий режим, харчування, чистота класних приміщень, наявність шкідливих звичок у межах шкільної території, булінг показало, що у гімназії станом на сьогодні створено достатньо комфортні умови для навчання та виховання. Учні з радістю відвідують гімназію, хоча мотивація різна. Одні ідуть за знаннями (це в основному успішні). Вони усвідомлюють свою роль здобувачів освіти. Переважна більшість ідуть до навчального закладу за враженнями, цікавим спілкуванням у колі однокласників, з цікавості до позаурочних занять за власними уподобаннями (технологія, спорт, мистецтво). І це добрий показник. Все ж знання вони одержують, а ще здобувають досвід комунікабельності, розвивають свої здібності та формують характер.

Щодо умов повітряно-теплого режиму, чистоти класних приміщень та шкільного харчування анкетування показало, що у закладі достатньо комфортні умови: у класах досить тепло, туалети в належному порядку, освітлення достатнє для читання та писання. Учні майже завжди можуть скористатися технічними засобами навчання гімназії. Такої думки дотримуються як учні, так і батьки. Хоча є поодинокі випадки вияву незадоволення тепловим, світловим режимом, харчуванням. Їжа у їдальні завжди свіжа, смачна, але є учні, які не харчуються у гімназії (їжу приносять з собою).

У закладі розгорнуто активну роботу з профілактики шкідливих звичок та правопорушень, а особливо з проблемою булінгу. Проводяться місячники

правового виховання, тиждень правових знань, тиждень здорового способу життя. У гімназії діє профілактична рада, організовуються зустрічі з представниками у справах з неповнолітніми. Тому значних правопорушень, насильства та проявів булінгу у шкільному середовищі не спостерігається. Учні при опитуванні вказали, що булінгу немає, лише є розбірки конфліктів. Хоча батьки заявили про присутність булінгу (рідко) – 11 (22%), можливо, не зовсім розуміючи значення поняття "булінг".

Виховний простір сповнений довіри. Повністю відсутня дискримінація за релігійними, статевими, етнічними ознаками. У закладі дотримуються таких моральних норм: справедливості, толерантності, взаєморозуміння та партнерство між усіма учасниками освітнього процесу. Учні мають право на особисту думку, уподобання, право на помилку, а також упевненість у тому, що їх не осудять, не покарають, а допоможуть виправити хиби та вирішити шкільні й особисті життєві проблеми. Гімназія, за сприйняттям учнів, найбільше впливає на розвиток таких важливих особистісних якостей, як відповідальність, впевненість у собі, сміливість, чесність та почуття власної гідності. Батьки відзначають, що педагоги використовують різноманітні методи для забезпечення дотримання учнями принципів академічної доброчесності. Отримані дані свідчать про розуміння педагогами важливості формування в учнів відповідального ставлення до навчання та дотримання етичних норм у навчальній діяльності. Проте, можливо, варто посилити комунікацію з батьками щодо критеріїв оцінювання та методів запобігання списуванню для підвищення їхньої обізнаності в цих питаннях. Загальний рівень довіри учнів до педагогічного колективу є високим, особливо до вчителів, які їх навчають. Керівництво гімназії також відіграє важливу роль у підтримці учнів. Індивідуальні зв'язки з окремими вчителями можуть бути дуже важливими для деяких учнів. Потрібно звернути увагу на низький рівень довіри до шкільного психолога та, можливо, провести інформаційну роботу серед учнів. Результати опитування свідчать про те, що більшість батьків у навчальному закладі позитивно ставляться до впровадження педагогічного партнерства, волонтерства і наставництва.

Загалом, заклад освіти демонструє позитивні тенденції у впровадженні

демократичних принципів, що проявляється в активності органів самоврядування учнів та батьків, практиці звітування та залученні до прийняття рішень. Однак, для подальшого зміцнення демократичної культури необхідно підвищити рівень залученості всіх учасників освітнього процесу, покращити комунікацію та забезпечити більшу прозорість на всіх рівнях. Активна співпраця учнів, педагогів та батьків є ключовою для створення справді демократичного та ефективного навчально-виховного середовища.

Освітній простір є достатньо патріотичним, орієнтованим на формування ідентичності політичного українця, спілкування в закладі ведеться виключно українською мовою: про це свідчать відповіді респондентів (100%). Наша гімназія показує чудові результати у сфері патріотичного виховання. Педагогічний колектив демонструє глибоке розуміння важливості формування національної свідомості учнів, вкладаючи значні зусилля у вивчення історії та культури України, вшанування національних символів і героїв, а також у розвиток активної громадянської позиції молоді. Завдяки системним та різноманітним заходам, підтримці учнівських ініціатив та плідній співпраці з батьками й громадою, у гімназії створено сприятливе середовище для зростання справжніх патріотів України. Особливо відзначається високий рівень залученості учнів та педагогів до волонтерських проєктів та їхня небайдужість до потреб суспільства. Така віддана праця є запорукою виховання свідомого, відповідального та патріотично налаштованого покоління українців. Шанобливе ставлення до державних символів, звитяжців визвольної боротьби за незалежність, духовних провідників нації. Тематика виховних заходів промовисто свідчить про активну громадянську позицію, патріотичний дух учасників освітнього процесу. У навчальному закладі є всі можливості вільно творити власну ідентичність.

Виховне середовище освітнього закладу як показало дослідження, є частково розвивальним, мотивуючим до навчання. Більшість педагогів використовують активні та інтерактивні методи навчання: практикують роботу у групах, у парах. На уроках та позаурочних заняттях організовують дискусії, пишуть творчі роботи, працюють над проєктами. У гімназії є інтернет, тринадцять ноутбуків.

Усі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до технічних засобів навчання. Досить активно у закладі працюють спортивні, мистецькі та інтелектуальні гуртки: проводяться олімпіади, турніри, змагання: спільно, на засадах партнерства педагоги, учні, батьки, громадськість планують й організовують подорожі, екскурсії.

Майже відкритим, за результатами анкетування, є освітній простір закладу, у якому є сприятливі умови для навчання дітей з особливими потребами. У школі є три інклюзивні класи, ресурсна кімната. З особливими учнями фахово працюють асистенти учителів спільно з батьками та іншими учасниками освітнього процесу. Добре налагоджене спілкування зі сім'ями внутрішньо переміщених осіб, з органами громадського самоврядування. Дирекція гімназії майже завжди реагує на ініціативу батьків, громадських активістів, влади. Вона, враховуючи потреби та інтереси учнів разом з учителями, класними керівниками, соціальним педагогом створює сприятливі та комунікативні умови для виховного процесу.

Гімназія достатньо забезпечує розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів виховного процесу.

Додатки

НАКАЗ

по КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДУ “ГІМНАЗІЯ № 4 М.САМБОРА САМБІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ”

12.03.2025 №

Про проведення оцінювання якості освітнього середовища
у Самбірській гімназії №4

На виконання наказу ДОН ЛОДА від 07.02.2025 №02-01/01/42 «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області», наказу відділу освіти виконавчого комітету Самбірської міської ради від 18.02.2025 № 21 «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області», на виконання листа ЛОППО від 21.02.2025 №62, наказу відділу освіти виконавчого комітету Самбірської міської ради від 26.02.2025 №28, з метою організації та проведення оцінювання якості освітнього середовища в Самбірській гімназії №4

НАКАЗУЮ:

1. Заступниці директора з НВР Лесі КНАП:

1.1. Провести 07 квітня 2025 року анкетування в е-форматі педагогічних працівників, учнів 4-х, 8-х класів, а також батьків (опікунів) цих учнів згідно додатка 1.

1.2. Затвердити склад робочої групи для проведення дослідження якості освітнього середовища згідно додатка 2.

1.3. Внести зміни до розкладу уроків згідно додатка 3.

2. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директорка гімназії

Наталія ЮЗВ'ЯК

З наказом ознайомлені:

_____ Леся КНАП
_____ Тетяна СВЯТА
_____ Ірина КОПЕСТИНСЬКА
_____ Юлія ВАСИЛЬКІВСЬКА
_____ Василь СИВЕЦЬ
_____ Мар'яна ФРАНЦУЗ
_____ Галина ЯКИМІВ

Додаток 1

до наказу від 12.03.2025р. №

Графік проведення анкетування

8-А клас о 11.30 (каб.10)

8-Б клас о 11.30 (каб.1)

4-А клас о 12.30 (каб.2)

4-Б клас о 12.30 (каб.5)

вчителі о 13.20 15.00- (каб.11)

батьки після 15.00.

Додаток 2

до наказу від 12.03.2025р. №

Склад робочої групи для проведення дослідження якості

1. КНАП Леся

2. СВЯТА Тетяна

3. КОПЕСТИНСЬКА Ірина

4. ВАСИЛЬКІВСЬКА Юлія

5. СИВЕЦЬ Василь

6. ФРАНЦУЗ Мар'яна

7. ЯКИМІВ Галина

Додаток 3

до наказу від 12.03.2025р. №

Зміни до розкладу уроків 07 квітня 2025р.

4-А та 4-Б класи

5 урок ЯДС провести 4 уроком 7 квітня 2025 р.

8-А класи

3 урок фізичного виховання провести 7 уроком 8 квітня 2025 р.

8-Б класи

3 урок хімії провести 8 уроком 7 квітня 2025 р.